

اسماء تكي به تكي الزوايا ترحمها

كتاب التفسير والتفسير (موسم)
للكاتب الشهير الشيخ العلامة
الشيخ العلامة الشيخ العلامة

تكملة

قرآن مجید کے بارے میں دنیا بھر کے مسلمانوں کے دلچسپی اور توجہ کو دلانے کے مقاصد سے قرآن مجید کی ایک نئی کاپی تیار کر رہے ہیں۔
اس کاپی میں قرآن مجید کے تمام الفاظ اور جملے کے ساتھ ساتھ ان کے معنی اور تفسیر بھی دی گئی ہے۔
اس کاپی کو قرآن مجید کی ایک نئی کاپی کے طور پر استعمال کیا جاسکتا ہے۔

قرآن مجید کی ایک نئی کاپی، تاج محل کمپنی، تاج قرآن مجید کمپنی، تاج دین کمپنی، فریڈک ڈپو، دہلی

استعمال

قرآن مجید کے پڑھنے والے کو قرآن مجید کی ایک نئی کاپی ملے گی۔
قرآن مجید کے کسی نسخے میں معمولی سی غلطی رہنے نہ پائے دوران چھپائی اگر کوئی زیر یا پیش
تعمیرات چاہے تو اسے دانستہ غلطی سے تعبیر نہیں کیا جاسکتا۔ کیونکہ ہر لمحہ احتیاط برتنے کے بعد بھی بعض
اوقات ایسا ہو جاتا ہے یا جلد سازی کی غفلت سے صفحات آگے پیچھے لگ جاتے ہیں۔
اگر آپ کو کوئی ایسی غلطی نظر آجائے تو فوری ہمیں مطلع فرمائیں تاکہ مزید نسخوں
میں تصحیح کی جاسکے اور اپنا نسخہ بھی تبدیل کروالیں آپ بھائیوں، بہنوں کا تعاون ہی تاج محل کمپنی ملے گی
کی کامیابی کا راز ہے امید ہے حسب سابق تعاون فرمائیں گے شکریہ

تجویدی قرآن مجید

مع متشابہات و ضروری قواعد
شیخ القراء حضرت قاری رحیم بخش پانی پتی
جمع سندھی، فارسی، اردو، انگریزی اور پشتو قواعد و تجوید

مختلف ممالک میں
اور بلاد و دیوبند میں
میں دستیاب ہیں

اپنے قریبی و دیر یا براہ راست تاج محل کمپنی ملے گی کے دفاتر سے طلب فرمائیں۔

الحمد لله

[illegible]

تعلیم القرآن
آسان لفظی و بامحاورہ ترجمہ قرآن
اولیک ایل ہدی قرآنہ واولیک ہم انما نعزک

اردو، پشتو، فارسی، اور
انگریزی میں دستیاب ہے

اولئک علیٰ ہڈی قرن قہم واولئک هم الملوخون ﴿١﴾

یہی لوگ جو اپنے سر پر ہڈی کے قرن پہنتے تھے اور ان کے پیچھے ہڈی کے پتھر تھے۔

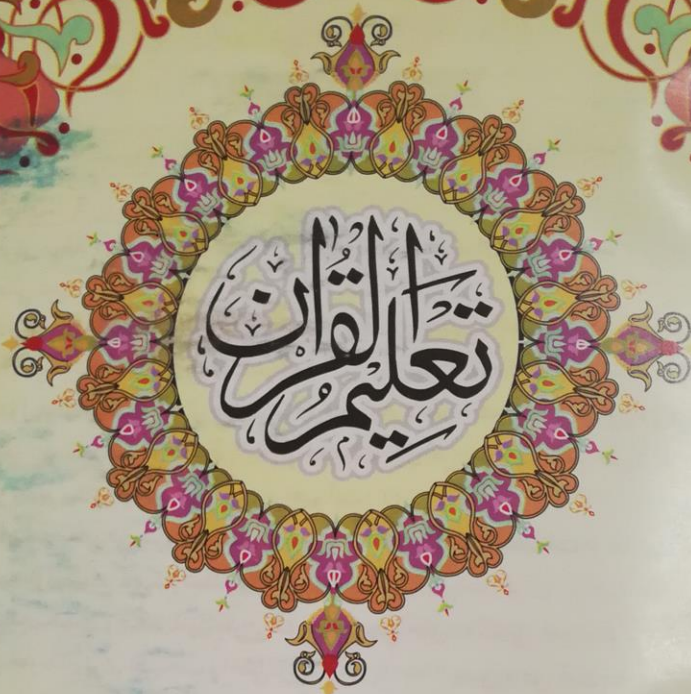
اولئک علیٰ ہڈی قرن قہم واولئک هم الملوخون ﴿١﴾

یہی لوگ جو اپنے سر پر ہڈی کے قرن پہنتے تھے اور ان کے پیچھے ہڈی کے پتھر تھے۔

پښتو

آسانه ټکي په ټکي اوروانه ترجمه

ډاکټر محمد دین

پي ايچ ډي

مؤلف: التفسير النبوی (عربی)

پي ايچ ډي اسلاميات - الشهادة العالمية وفاق المدارس

سابق استاذ شعبه اسلاميات جامعه پشاور

پشاور
اولين
شارحه

تاج کمپني لميټيډ

جميع حقوق تاج کمپني لميټيډ کراچي

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيد المرسلين محمد وعلى آله وصحبه اجمعين وبعد:

نزول قرآن:

۱. قرآن مجید د الله تعالی له طرفه نازل کړې شوی آخري او مکمل کتاب دے. ارشاد باري تعالی دے:

"دا (قرآن) هغه کتاب دے چې په کښې د شک او شبهې څخه پاکېښته او دا (د الله نه) د پرېدونکو د پاره د هدايت ذريعه ده" (سوره فرقان: ۱)

۲. د نزول قرآن مقصد د کفر او جهالت تیرې ختمول او د علم د لاس ته راوړلو دی ارشاد باري تعالی دے: "اے نبی! دا کتاب قرآن مونږ ځکه په تا نازل کړی چې تاسو به یې د الله په حکم د تیرو نه بهر رڼا ته راوباسئ" (سوره ابراهیم آیت: ۱)

۳. قرآن مجید پوهې سره د لوستلو او د غور و فکر په تلو او هدايت حاصلولو د پاره نازل شوی دے. ارشاد رباني دے: "اے خوره نبي! دا کتاب پرکت والا کتاب دے چې تا باندې (ځکه) نازل کړې شوی دے چې خلق دده څخه تیرېږي او د عقل خاوندان ترې نصیحت واخلي" (سوره نساء آیت: ۲۴)

۴. قرآن مجید د الله تعالی آخري کتاب دے. مخلوق دده هسې د هدايت پیغام تر جوړولو عاجز دے. ارشاد رباني دے: "(اے خلقوا!) که چېرې تاسو ته د ده (قرآن) په رښتیا والي څه شک وي کوم چې مونږ په خپل بنده نازل کړې دے نو تاسو هم دده هسې جوړ کړئ سورت راوړئ که تاسو په خپله دعوي کښې رښتوني ئي." (سوره بقره آیت ۲۳)

۵. د هدايت دا پیغام به تر قیامته د انسانانو د رهنمائي د پاره محفوظ او موجود وي. دده د دنیا نه ختمول ناممکن دي. ارشاد رباني دے: "بې شکه مونږ دا ذکر (قرآن مجید) نازل کړې دے او هم مونږ دده محافظ یو." (سوره الحجر آیت: ۹)

د اصلاح او ترقی د ټولونه غټ منشور:

د پورته ذکر کړې شوو مقصدونو حاصلولو او انسانانو له د گمراهی او جهالت د تیرونه بهر رڼا ته د راوستو د پاره قرآن مجید د انسانیت د پاره ایکی یو "نصاب تعلیم" او محمد رسول الله صلي الله عليه و آله وسلم "د معلم انسانیت" په حیث دده د تعلیم و تدریس په کار مامور کړې شو. او دا تعلیمي پروگرام بندگانو باندې د الله تعالی ډېر لوی "احسان" وگرځولې شو. ارشاد باري تعالی دے:

"یقیناً الله تعالی مؤمنانو باندې ډېر لوی احسان وکړو کله ئې چې دوي کښې هم د دوی نه یو

عظیم الشان

کولو) پا

وړاندې دا

خو

ورسولو

د تعلیم

قرآن مد

راوړېږ

(روایت)

قرآن

دین د

او مجا

نور و

ته په

داسې

چې

د ا

کړي

چې

د

با

م

ه

عظيم الشان رسول وليدولو. څوک چې دوي ته د الله تعالي آياتونه آوروې. دوي (په اخلاقي تربيت کولو) پاک صفا کوي او دوي ته کتاب (قرآن) او د حکمت تعليم ورکوي. سره ددې چې ددې نه پاتېږي دا خلق غټه گمراهي کښې پراته وو.

(سوره آل عمران: ۱۲۳)

ځکه انبي کریم صلي الله عليه و آله وسلم دا کتاب په پوره محنت او کوشش انسانانوته ورسوله. د هغې په نتيجه کښې د انسانيت ډېرې غوره نمونې وجود کښې راغلې.

د لاسيم قرآن مرکزونه:

حضور پخپله او بيا د هغوي په ممبر ناستو روستو هستو د هر کور او هر جماعت نه د قرآن مدرسه جوړه کړه. حضور او فرمايل چې:

”کوم څه شئ دالله بندگان د قرآن زده کولو د پاره يو ځای شي هلته دالله رحمت راوړيږي. د هغه خلقوته سکون (آرام) ملاوېږي او فرشتې داسې مجلسونه په خپلو وزرونو پتوي“ (روايت مسند ابو داؤد)

کوم څه شئ چې د حضور پيغام ومنلو هغوي مبارک د هغوي کورونو او جماعتونو کښې د قرآن د تعليم سلقې جوړې کړې او چې کوم خلق به دې خلقو کښې د تعليم په ترلاسه کولو د دين د بنودنې لپاره جوړيدل هغوي مبارک به هغوي د نورو خلقو د تعليم د پاره استول. دا خلقې او مجلسونه د قرآن د زيات خوړولو يوه غټه ذريعه وگرزیدله.

هغوي مبارک ټولو مسلمانانوته حکم وکړو چې چا سره د دين څومره علم وي هغه دې د هغې نور زده د رسول بنديست وکړي. او چې کومو خلقو سره علم نيشته دې د هغوي د علم خاوندانو ته په ورتلو علم حاصل کړي دغه شان هغوي مبارک دا هدايت وکړو چې هر څه محله کښې دې داسې انتظام وکړي شي چې گاونډيان يو تر بله د زده کړې او بنودنې کار جاري وساتي کومو خلقو به چې دې لپاره کښې ناسته کوله هغوي مبارک به د هغوي نه سختی سره پښتنه کوله.

د استوگنې انتظام:

هغوي مبارک د مسجد نبوي نه د دين د تعليم مرکز جوړ کړو او د لرو پرتو علاقونو زده کړې له د راتلونکو د پاره ئې مسجد نبوي کښې په صفا نوم ئې چټوتري د استوگنې انتظام وکړو. چې هغوي تسلي سره علم حاصل کړي شي.

د زڼانه و تعليم:

د زڼانه و د زده کړې د پاره به هغوي مبارک هفته کښې په يو خاص ورځ يا اهمو موقعو باندې د تبليغ خصوصي تابيا کوله. هغوي مبارک نارينه ددې پابند وگرځول ”چې هغوي د قرآن مجيد او دين څومره علم حاصل کړي کورونو کښې دې خپلو زڼانه و ته او ښايي او زڼانه و ته ئې هدايت وکړو چې خپلو کورونو کښې د نارينه و نه د دين علم زده کوي“ (سوره احزاب ۳۳/۳۳)

قرآن مجید او عربي ژبه:

په تېرو زمانو کېنې د هر قوم د هدايت د لارې لپاره د خدايت د رسولانو د خپلو قومونو ژبه کېنې د الله پيغام رسولې وو. ولې د آخري نبي حضرت محمد صلي الله عليه و آله وسلم پيغام د قيامت تر ورځ پورې د هر قوم، هرې ژبې او هرې زمانې خلکو ته د الله د لارې لپاره د خپلو قومونو ژبه کېنې د الله پيغام رسولې وو. ولې د آخري نبي حضرت محمد صلي الله عليه و آله وسلم پيغام د قيامت تر ورځ پورې د هر قوم، هرې ژبې او هرې زمانې خلکو ته د الله د لارې لپاره د خپلو قومونو ژبه کېنې د الله پيغام رسولې وو. ولې د آخري نبي حضرت محمد صلي الله عليه و آله وسلم پيغام د قيامت تر ورځ پورې د هر قوم، هرې ژبې او هرې زمانې خلکو ته د الله د لارې لپاره د خپلو قومونو ژبه کېنې د الله پيغام رسولې وو.

د کتاب موږ نازل کړې د عربي ژبه کېنې د دې د پاره چې ته زده کړې شي:

(سوره يوسف ۲)

په دې وجه نبي کریم صلي الله عليه و آله وسلم د عربي ژبې زده کولو تر غيږ ورکړو او بيا په درنگ کېنې ايمان راوړونکو ډېرو قامونو خپلې زړې ژبې هېرولو سره عربي ژبه اختيار کړه. بلخوا ګڼو قومونو د ښودنې او زده کړې وسيلې په ګرځولو دا خپلو ژبو کېنې جذب کړه. چې د هغې نتيجه کېنې د قرآني او عربي علومو د ترجمې او ترجماني کار په دومره درز کېنې شروع شو چې عربي ژبه نورو قامونو ته پردی پاتې نه شوه. په غير عرب قومونو کېنې د عربي ژبې او ديني علومو ستر علما او مصنفين پيدا شو او د عربي ژبې الفاظ، محاورې، اصطلاحات او رسم الخط د ډېرو ژبو نه بيلېدونکې حصې جوړې شوې. دا ټول د قرآن مجید د معجزانه قوت، په دۀ د پوهېدو د ضرورت او د مؤمنانو ده سره د محبت نتيجه وه. حضور د الهي پيغام غېر عرب قومونو ته د رسولو دويم انتظام دا وکړلو چې خپلو صحابه و ته يې د نورو ژبو د زده کړې حکم ورکړو. او هم د صحابه و په دور کېنې د قرآن مجید د بعضو حصو نورو ژبو کېنې د ترجمې کار شروع شو کوم چې تر ننه جاري دے.

د قرآن پوهنې اهميت:

د الهي کلام په سوب د قرآن مجید د عربي الفاظو تلاوت ډېر لوڼي عبادت او د ثواب کار دے بيا هم د نزول

قرآن مقصد په دې د پوهېدو، په کېنې د غور او فکر کولو او د دې نه رهنمائي تر لاسه کول دي په دې وجه په مطلب د پوهېدو نه بغير صرف تلاوت کول کافي نه دي. ارشاد باري تعالي دے:

”اے نبي دا (قرآن) برکت والا کتاب دے چې په تا نازل کړې شو چې خلق په کېنې غور او فکر وکړي او عقل والا ترې نصيحت واخلي.“ (سوره ص آيت: ۲۹)

په دې د امت علمائے کرامو هر دور کېنې امت د قرآن پوهنې د ضرورت نه خبر کړې دي. حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنه فرمائي: ”چې کوم سړې قرآن لولي او د هغې په

معني او مطلب نه پوهيږي د هغه مثال د هغه بانديچي دے څوک چې لولي صحيح ولي پوهيږي نه

”چې هغه څه لري مشهور

کړې شي ولي قرآن لوستلے

حض

هغه مثال د ر

حض

مثال د هغه

دېوه (رېا)

په څه ليکا

د ق

کړې شي

بر اعظم

بنیاد

دا غره

اعلی

کار

کرام

بلاغ

درج

آی

و

د

”چې هغه څه لولي“.

مشهور تابعي امام حسن بصري فرمائي: د قرآن پوهه دا نه ده چې دده ټکي خو دې حفظ کړي شي ولي دده هدايت دې پريښودل شي (د دې نتيجه دا راوځي چې) يو سره وايي چې ما پوره قرآن لوستلې دې ولي د هغه اخلاقو او اعمالو کښې د هغه څه اثر په نظر نه راځي“. (تفسير ابن كثير) حضرت سعيد بن جبیر فرمائي چې کوم سړي قرآن ولوستلو او معاني ئي زده نه کړي د هغه مثال دروند يا ان پريښ باندېچي دې“.

حضرت اياس بن معاويه فرمائي: چا چې قرآن ولوستلو او دده تفسير ئي زده نه کړو د هغه مثال د هغه خلقو په شان دې چا ته چې د شپې په وخت د خپل حاکم فرمان راشي او هغوی سره ډيوه (رڼا) نه وي او هغوي د سرکاري حکم په راتلو او پرېږي چې پته نه لگي چې دې فرمان کښې به څه ليکلي وي.

د قرآن پوهې ددي ضرورت له مخه د امت علما ئي کرامو هر دور کښې د عربي د تعليم عام کولو او د دنيا مخ پر ژبو کښې د قرآن مجيد د ترجمو او تفسيرونو ليکلو چهاپ کولو فرض تر سره کړې دې او دا سلسله تر اوسه جاري ده.

براعظمگي کښې د ترجمې او تفسير قرآن تحريک:

براعظمگي کښې په اردو او نورو علاقائي ژبو کښې د قرآن د ترجمو د موجوده تحريک بنياد حضرت شاه ولي الله (۱۷۰۳ء کښې وفات شوی) ايښودلې دې. د هغوی د دور نه آگاهو دا فرضي خبره عامه کړې شوې وه چې قرآن مجيد د عالي شانه مضامينو او فصاحت او بلاغت اعلي ترين معيار نمونه ده ځکه عام خلق دده د لوستلو قابل نه دي. دا يوازې د عربي د ماهرانو کار دې دا غلط فهمي حضرت شاه ولي الله صاحب په ډير قوت رد کړه او وې وئيل چې صحابه کرام ان پريښ وو او محمد هغوي د قرآن مجيد د زده کړې نه آگاهو د عربي ژبې د فصاحت او بلاغت په زده کړه مجبور کړي نه وو بلکي د قرآن مجيد نيغ په نيغه تعليم سره هغوی د علم اعلي درجته ورسيدل. لکه چې ارشاد باري تعالي دې

”بي شک مونږ دا قرآن د نصيحت حاصلولو د پاره آسان کړې دې“. (سورة القمر.

آيت: (۱۷)

حضرت شاه ولي الله د هغه وخت رواجي ژبې فارسي کښې د قرآن مجيد آسانه ترجمه وليکله او د خپلو شاگردانو او متعلقه ملگرو په وساطت ئي ټول براعظمگي کښې د قرآن عظيم الشان درس او تدريس مرکزونه پرانستل.

د مسلمانانو ټولو تپوته د قرآن پاک د ترجمې ښودلو په ضرورت د زور اچولو په لړ

کښې هغوی او فرمائيل:

موجوده زمانه او په دي هيواد کښې د مسلمانانو د خير ښيکړي د پاره ضروري ده چې

قرآن پاک په روانه آسانه ژبه کښې ژوند کړېشي په دې چې عام و خاص او وړو کره

لوني ټول ترې فايده پورته کړي. د کارېگرو، مزدورانو او سپاهيانو په واسطه عام طور د عربي د لوړو علمونو حاصلولو موقع

په لاس نه ورځي هغوی ته د داسې رسالو نه پس د کومو په وجه چې هغوی ليک په روانه لوستلې شي د داسې په شروع د "قرآن دا ترجمه" وښودلې شي. په دې

چې اولنې څيز کوم چې دده ژوند او داسې کښې کښې هغه دالله تعالي د کتاب معنې د داسې خلکو هم چاته چې د عمر د يو حصې تېرېدونه پس د

توبې توفيق وشي او د باقاعده علم حاصلولو موقعه په لاس نه ورځي هغوی له پکار دي چې د قرآن دا ترجمه په ښه ډول ياده کړي.

تعليم کښې بوخت ماشومانو نه علاوه هغه خلق څوک چې زياتره وخت د معاش سرگرمو کښې اخته وي هغوی له پکار دي چې (يو وخت مقرر کړي) د حلقې په شکل کښې ناسته

کوي او هغوي کښې دې يو کس د يو يا دوو سورتونو يا رکوع په روړو ترجمه آورو. دغه شان به د دوی صحابه کرامو سره مشابهت (يوشان والي) پېدا شي. چې هغوي به په

داسې قسم خلقو کښې ناسته کوله او يو قاري به ورکښې لوستل کول. فرق به صرف دا وي چې صحابه کرامو ته عربي ژبه خپله معلومه وه او دا خلق به د ترجمې په ذريعه د

قرآن مجيد په معنو پوهه شي.

د قرآن مجيد د ترجمې ضرورت په ځوته کولو لږ کښې هغوي او فرمائيل "که په انصاف خبره وکړېشي نو د قرآن حکيم د نازلېدو اولين مقصد هم د ده د وعظونو نه نصيحت او

دده د هداياتو نه رڼا اخستل دي نه دا چې د قرآن د لفظونو ولاړول سره ددې چې لفظونه ولاړول او تلاوت هم غنيمت ده. ولي هغه سړي ته به د اسلام د څومره حقيقت پته ولگي

چاته چې د قرآن د مطلب او معنو پته ونه او لگي هغه ته به د قرآن پاک تلاوت کښې څه خوند مزه ملاؤ شي څوک چې هېڅ د کلام الهي په مطلب نه پوهېږي". (مقدمه فتح

الرحمن ترجمه قرآن فارسي از شاه ولي الله)

د قرآن پاک معني خلقوته د رسولو دې تحريک د پاره حضرت شاه ولي الله او د هغه متعلقه ملاتړ ملگرو شپه او ورځ کار وکړو. هغوي خپله د قرآن مجيد فارسي کښې او د هغوي

دوؤ فرزندانو اردو کښې ترجمې کولو سره د عامو مسلمانانو د پاره د قرآن پوهنې لارې پرانستلې او ددې تحريک نتيجه کښې اردو او نورو گڼو ژبو کښې د قرآن مجيد بې شمېره

ترجمې او تفسيرونه وجود کښې راغلل.

دیني نظام تعلیم په رائج کولو د قرآني تعلیماتو گنجایش ختمولې شي د امت مسلمه د نشأه ثانيه د پاره د کار کوونکو خلقو، جماعتونو او ادارو د پاره ضروري ده چې هغوی په خپلو تعلیمي او تربیتي پروگرامونو کېني **د قرآن پاک تعلیم ته مرکزی مقام** ورکړي او خپل ټول مال، بدني او ذهني قوتونو په جمع کولو دې هغه ټولې وسیلې پکار راوړي کومو سره به چې د امت هره تپه د قرآن تعلیم سره وتړل شي او هر جماعت، کور، حجره، دفتر، کلاس روم د قرآني تعلیماتو مرکز وگرځي ځکه چې د امت اتحاد، سباړن او ترقي د قرآن مجید په نشر و اشاعت اړه لري. د نبی کریم صلي الله عليه و آله وسلم ارشاد پاک دے ”چې دې کتاب (قرآن) سره به الله پاک ډیر قامونه د ترقي په بام او خېژوي او ددې نه په غفلت کولو ډیر قامونه به د ذلت گړنگ ته ورلږه کړي“.

تعلیم القرآن: لفظي او روانه ترجمه

د قرآن مجید د تر نظر لاندې دا لفظي او روانه ترجمه (تعلیم القرآن) د غټو غټو عالمانو د ترجمو او تفسیرونو نه اخیستې شوې او چوپړ کړې شوې ده. لفظي ترجمه کېني په سختی سره د لفظ د خیال ساتلو په حای د جملي تړون ته هم پاملرنه شوې ده چې د بنودلو په وخت څه خنډ محسوس نه شي. بلخوا روانه ترجمه کېني د وضاحت او روانی په غرض د غټو غټو عالمانو په څیر د قوسونو (بریکتونو) په ذریعه بڅي لنډو ټکو کېني تفسیري معلومات هم د ترجمې حصه جوړ کړي شوي دي. د ژبې او بیان په آسانتیا او د تیرو شوو نیکانو د منلي شوي تفسیرونو نه زړه پورې استفاده شوې ده کومو کېني چې د عربی د تفاسیرونه تفسیر طبري، تفسیر ماوردي، تفسیر قرطبي، تفسیر ابن کثیر، تفسیر قاسمي، تفسیر کشاف القرآن، ترجمه فتح الرحمن (فارسي)، اردو کېني په خصوصي توگه د ترجمه موضح القرآن او علاوه ددې نه ترجمه شاه رفیع الدین، تفسیر عثمانی، تفسیر بیان القرآن، تفهیم القرآن، کنز الایمان او تفسیر معارف القرآن تر ټولو ذکر وړ دي.

د خوږ وطن تقریباً د ټولو مکاتب فکر عالمانو صاحبانو خپلو لیکنو کېني د ”تعلیم القرآن“ مننه کړېده او د حکومت پاکستان د مذهبي امور و وزارت سکولونو کېني د قرآن مجید و ترجمې د تعلیم د پاره ددې سفارش کړے دے. عالمانو او د قرآن مجید شایقینو ته خواست دے چې ”تعلیم القرآن“ مدرسو او د قرآن مجید حلقو کېني جاري کړي او ددې ترجمې په نورې بڼه کولو کېني مونږ سره ملاتړ وکړي. ستاسو د دعاگانو طلبکار:

جنوري ۲۰۰۲ء ډاکټر محمد دین: پي ایچ ډي اسلامیات فاضل درس نظامي استاد (پخوانی) پېښور پوهنتون، پېښور، پاکستان

نوبت: د قرآن مجید د ترجمې تحریک خورولو د پاره ”تعلیم القرآن سوسائتي آف پاکستان“ جوړه کړې شوې ده. چې د هغې په اهتمام د ”خط و کتابت او مشق“ په ذریعه د قرآن د ترجمې عربی ژبې او حدیث او فقهي تعلیم د عام کولو پروگرام په لویه پیمانه جاري دے. د نورو معلوماتو او کوټلي تړون د پاره:

تعلیم القرآن قصه خواني پېښور پاکستان. فون: 091-214454

E-mail: taleemulquraan@hotmail.com

قدی اشرف خوشابی

۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰)

تقدیراتی پروف ریڈر

میں نے حاجی کچھن کے ۱۰ سطور ترقی مجید ہزارے خواجہ حاجات

161, 61 وغیرہ

کے سن کی صورت کھرب بخور ہر وقت ریڈنگ کی۔ جو غلط
ہائی گئیں وہ درست کر دلائیں اسے اس نکتے میں میرے مسلم کے مطابق
کوئی غلطی موجود نہیں۔ انشاء اللہ تعالیٰ
میں پورے وثوق کے ساتھ اس نکتے کے صحیح منہ اور غلطیوں
سے پاک ہونے کی تصدیق کرتا ہوں۔

المعارض

وخط

محمد شرف خوشابی

ساقی قاری عطاء اللہ

۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰) ۱۵۹۹-۱۶۰۰ (۱۵۹۹-۱۶۰۰)

تقدیراتی پروف ریڈر

میں نے حاجی کچھن کے ۱۰ سطور ترقی مجید ہزارے خواجہ حاجات

161, 61 وغیرہ

کے سن کی صورت کھرب بخور ہر وقت ریڈنگ کی۔ جو غلط
ہائی گئیں وہ درست کر دلائیں اسے اس نکتے میں میرے مسلم کے مطابق
کوئی غلطی موجود نہیں۔ انشاء اللہ تعالیٰ
میں پورے وثوق کے ساتھ اس نکتے کے صحیح منہ اور غلطیوں
سے پاک ہونے کی تصدیق کرتا ہوں۔

المعارض

وخط

محمد شرف خوشابی

الحمد لله رب العالمین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیم القرآن

تہکی پہ تہکی
اور روانہ ترجمہ

مؤلف:- ڈاکٹر محمد دین

قصہ خوانی پشاور
091-2214454
091-2218720

تاج کتب خانہ

القرآن ترجمہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تعلیم القرآن

تہکی پہ تہکی
اور روانہ ترجمہ

مؤلف:- ڈاکٹر محمد دین

قصہ خوانی پشاور
091-2214454
091-2218720

تاج کتب خانہ

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَهِيَ سَبْعُ آيَاتٍ
سورة فاتحہ مکی دے (شروع) دے اللہ پہ نوم سر (چہ) لوئے مہربان دیر زیارم کوئے دے او پہ دے کئے اووہ ایونہ دے

أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ
پول تعریفونہ اللہ لر (کوچہ) پالوئے (کے) دے مخلوقاتو۔ دیر مہربان
پول تعریفونہ اللہ دے پارہ دی چہ دے قلوبو مخلوقاتو پالوئے دے دیر مہربان

الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ
دیر مہربان مالک (کے) دے ورے دے قیامت اہم ستا
نہایت رحم کوئے دے چہ دے جزاء و سزا مالک دے۔ (اے اللہ!) مونہ ہم

نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۚ اهْدِنَا
مونہ عبادت کوو او ہم تانہ مونہ مدد غواہو دُنیا یہ مونہ تہ
ستاعبادت کوو او مونہ ہم تانہ مدد غواہو۔ مونہ تہ

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۚ صِرَاطَ الَّذِينَ
لا رے نیفہ لا رے دُنیا یہ لا رے لا رے دے خلقو لا رے
نیفہ لا رے دُنیا یہ لا رے دے خلقو لا رے

أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
دے (چہ) تا انعام کوئے دے (چہ) ہفوی نہ دے (چہ) غضب شوئے دے
پہ کو موچہ تا انعام کوئے دے نہ دے خلقو (لا رے) پہ کو موچہ

عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۚ
پہ ہفوی اوئے (لا رے) گمراہانو
غضب شوئے دے اوئے دے خلقو چہ گمراہ شول۔

الم نزل الاول (۱)

نہ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

سُورَةُ الْبَقَرَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَتَانِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ | (شروع) دے اللہ یہ نوم سرہ (چہ) لوئے مہربان دیرزیات رحم کوئے دے | ۲۸۶ آیتوں اور ۲۸۰ رکوع کائے دی

شروع کوم دے اللہ یہ نوم سرہ (چہ) لوئے مہربان دیرزیات رحم خاوند ہے ۔

آلہ ۱ ذَلِكِ الْكِتَابُ لَارِيبَ فِيهِ

آلہ ۱ | دا (ہفہ) | کتاب (دے) | (چہ) شک نشہ | پہ دے کئے
الف، لام، میم دا (قرآن) ہفہ کتاب دے چہ پہ دے کئے (ہیہ) شک نشہ

هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ۲ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ

ہدایت کے | پرہیز کارانو دے پارہ ۔ | ہفہ خلق | چہ ایمان لری
پرہیز کارانو دے پارہ ہدایت دے شوک چہ پہ غیب بانڈ ایمان

بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

پہ غیب بانڈ | او قدروی | مونج | او دھفہ نہ
لری | او مونج نہ | کوئی | او خہ چہ مونج

رَزَقْنَهُمْ يُنْفِقُونَ ۳ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ

چہ مونج و رکری کا ہفہ نہ | خرخر کوئی | او ہفہ خلق چہ | ایمان راؤری
ہفہ نہ و رکری دی لہ ہفہ نہ خرخر کوئی او کوم کتاب (اے محمد!) پہ تابانڈ

بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ

پہ ہفہ چہ نازل کرے شو | پہ تابانڈ | او پہ ہفہ چہ | نازل کرے شول
نازل کرے شوے دے او کوم کتابونہ چہ تانہ وراؤنڈ (پیغمبرانڈ) نازل کرے شول

مِنْ قَبْلِكَ ۴ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۵

لہ تانہ وراؤنڈ | او پہ آخرت بانڈ | ہفہ یقین لری ۔
پہ ہفہ تانہ وراؤنڈ ایمان راؤری او پہ آخرت بانڈ یقین ساق ۔

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵﴾

دفعہ خلق | پہ ہدایت پائندی | ذخیل رب طرف نہ | او دغہ خلق | کامیابی موندونکی دی - بیشک
دفعہ خلق | ذخیل پروردگار طرف نہ پہ سہ لاس (ردان) دی او ہم دوی عذاب (اد د ملامتیا) نہ خلاص دی - بیشک

الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ

کوم خلق چہ | کافران شول برابرہ دہ | پہ دوی | کہ ویروے تہ دوی | یا | نہ | دیروے تہ دوی
ہفہ خلق کومو چہ انکارو کہو د هغوی پہ حق کہے برابرہ دہ کہ تہ هغوی (عذاب نہ) ویروے یا نہ دیروے

لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ

ایمان نہ راوی دوی | مہر و دھلو | اللہ | پہ زہ و نو د دوی | او پہ غوب و نو د دوی
هغوی ہیٹ کد منونکی نہ دی - اللہ تعالیٰ د هغوی پہ زہ و نو او غوب و نو باند مہر لگوے دے -

وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۷﴾ وَمِنَ النَّاسِ

او پہ سنزکو د دوی | پردہ دہ | او دوی د پارہ | عذاب دے | لوئے - | او گئے خلق
او د هغوی پہ سنزکو پردہ غوبیدے دہ او د هغوی د پارہ دیر لوئے عذاب مقہ دے - او پہ خلقو کہے

مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيهِمْ الْآخِرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۸﴾

هفہ دہ | چہ وائی | مونیز اپا راوی دے | اللہ | او پہ و سہ | ذ آخرت | او نہ دی هغوی | ایمان راویروکی
گئے داسے ہم دی چہ وائی چہ مونیز پہ اللہ تعالیٰ او ذ آخرت پہ ورث ایمان لو ، مگر هغوی مؤمنان نہ دی -

يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَلَٰذِينَ آمَنُوا وَمَا يُخَدِّعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ

هغوی دوک و روکی | اللہ دنتہ | او هفہ خلقو نہ | چہ ایمانے راوی دے | او نہ و روکی دوک | مکر | حانونو خیلو تہ
هغوی (پہ خیل خیال کہے) اللہ تعالیٰ او مؤمنانو تہ دوک و روکی حال دا چہ (پہ حقیقت کہے) ہم خیلو حانونو تہ دوک و روکی

وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۹﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ ۖ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا

خو هغوی نہ پوھیبری | د هغوی پہ زہ و نو کہے | بیماری د دہ | پس زیانہ کد هغوی | اللہ | بیماری
او پہ دے ہم نہ پوھیبری - د هغوی پہ زہ و نو کہے (د نقاق) مرض دے پس اللہ د داسے خلقو مرض فور ہم زیات کرو

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰﴾ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿۱۱﴾ وَإِذَا قِيلَ

او د هغوی پارہ | عذاب دہ | درد و روکی | پہ وجہ د هفہ چہ دروغ بہے و تبیل | او ہر کد چہ | دو ٹیلے شی
او هغوی د پارہ دردناک سزا پہ د جرم کہے مقدرہ دہ چہ ہیبتہ بہے دروغ و تبیل - او کد چہ هغوی تہ دو ٹیلے شی

لَهُمْ لَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ ۚ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿۱۲﴾

هغوی تہ | چہ | فسادہ خوروا | پہ رُمک کہے | نو وائی | چہ مونیز خو | اصلاح کوونکی یو
چہ د رُمک پہ مخ فساد مہ کوئی نو وائی چہ مونیز خو صرف اصلاح کوونکی یو

إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿۱۳﴾ وَإِذَا قِيلَ

خبردار | بیشک ہم هفہ خلق | فساد کوونکی دی | لیکن | هغوی نہ | اوھیبری | او ہر کد چہ | دو ٹیلے شی
خبردار! ہم دغہ خلق فساد کوونکی دی لیکن دوی نہ پوھیبری - او ہر کد چہ هغوی

لَهُمْ اٰمَنُوا كَمَا اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوا اَنُؤْمِنُ

ہم تو (چ) ایمان راؤں گے | خشک چہ | ایمان راؤں گے نور خلقو | (نو) وائی | آیا مونہ (ہم) ایمان راؤں
وونیل شی چہ (رہنمونو) مؤمنانو پہ شان تاسو ہم ایمان راؤں نووان چہ آیا مونہ (ہم) ہفہ شان | ایمان راؤں خشک

كَمَا اٰمَنَ السُّفَهَاءُ اَلَا اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلٰكِنْ

لکہ خشک چہ | ایمان راؤں گے | بے عقلو | خبردار | بیشک ہم دوئی دی | کم عقل | لیکن

چہ (دے) بے وقوفانو ایمان راؤں گے یاد ساتی چہ ہم ہفوی پہ خیلہ بے وقوفانو دی ، لیکن

لَا يَعْلَمُوْنَ ۝۱۳ وَاذَاقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا قَالُوا اٰمَنَّا

ہم تو نہ پوہیری | اوہر کہ چہ ملاقات کوی | ہفو خلقو سرہ | کو موچہ ایمان راؤں گے | نووان ایمان راؤں مونہ
ہفوی پوہیری نہ - او ہر کہ چہ دا خلق مؤمنانو سرہ ملا ویری نووان چہ مونہ ایمان راؤں گے

وَاِذَا خَلَوْا اِلٰی شٰطِطِيْنِهِمْ قَالُوا اِنَّا مَعَكُمْ

اوہر کہ چہ خان لہ شی | د خیلو شیطانانو سرہ | (نو) وائی | چہ مونہ (خو) | تاسو سرہ یو

اوہر کہ چہ د خیلو شیطانانو سرہ خان لہ شی ، نووان چہ مونہ تاسو سرہ یو

اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُوْنَ ۝۱۴ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ

بیشک مونہ خو | تو تے کو دئی یو | اللہ | تو تے کوی | دہفوی سرہ | او مہلت درو گھو

مونہ خو پہ مسلما ناو پورے ملندے کوڈ | اللہ تعالیٰ ہفوی نہ دے ملندے سزا و رکوی او مہلت درو کوی

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ۝۱۵ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوْا الضَّلٰلَةَ

پہ گراہی دہفوی کینے | سرگردانہ شوی - | ہم دا ہفہ خلقو | کو موچہ | داخستلہ | گراہی

چہ پہ خیلہ سرتیز کینے سروہلی بردہلی کرئی - دا ہفہ خلق دی کو موچہ دہدایت پہ بدلہ کینے

بِالْهُدٰى فَمَا رِبْحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوْا مُعْتَدِيْنَ ۝۱۶ مَثَلُهُمْ

دہدایت پہ بدلہ کینے | پس گتہ ونہ کرہ | دہفوی تجارت | او نہ شول ہفوی لامہ موند وئی - مثال دہفوی

گراہی داخستلہ نو تہ خو تے پہ دے تجارت کینے گتہ و کرہ (اونہ) دحق (لامہ) بیاموندہ - دے خلقو

كَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا اَضْءَتْ مَاحَوْلَهٗ

دہفہ چہ پہ شان دے | کو م چہ | بل کرہ | او | پس ہر کہ چہ روپانہ کرہ (اوس) | چار چا پیرہ دہفہ

مثال ہفہ چا پہ شان دے چہ اوس تے پہ تیار کینے | بل کرہ | نو ہر کہ چہ گیر چا پیرہ تے رہا شہ نو اللہ تعالیٰ

ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمٰتٍ لَا يَبْصُرُوْنَ ۝۱۷ صُمُّ

نو داخستلہ | اللہ | دہفوی رہا | او پرے نبودل ہفوی | پہ تیار کینے | (چہ) ہیٹ نہ وینی | کانہ دی

دہفوی (دسترگو) رہا لہ کرہ | او پہ تور تیار کینے تے پرینودل چہ ہیٹ نہ وینی - (ہفوی) کانہ دی

بِكُمْ عَمٰی فَهُمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ۝۱۸ اَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيْهِ

گوگیان دی | راندہ دی | پس ہفوی | واپس نہ رگرتی | یا پہ شان دہر باران | داسمان دے | چہ دی ہفوی

گوگیان دی راندہ دی نو دے گراہی نہ | بیرتہ نہ رگرتی | یا دوی مثال دہفہ چا کچہ پہ شیو شیو باران

نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّمَّنْ مِثْلِهِ ۖ وَادْعُوا

چہ نازل کرو مونہ پر | پہ خیل بندہ باند | نو راوی ہی | یوسورت | دے پہ شان | اور اوغوا ہی
بندہ (محمد) باند نازل کرے خہ شک وی نو تاسو ہم دے یوسورت جوہ راوی ہی | او د اللہ تعالیٰ

شَهِدَآءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۲۳﴾ فَإِن

خیل مددگاران | سوا | د اللہ نہ | کہ چرے | یی تاسو | رستونی | خوکہ
نہ سوا خیل قول مددگاران ہم راوغوا ہی | کہ چرے تاسو پہ خیل دعویٰ کہے | رستونی یی | بیکہ چرے تاسو

لَمْ تَفْعَلُوا وَلَكِنْ تَفْعَلُوا فَأْتُوا نَارَ الَّتِي وَلَّوْهَا النَّاسُ

تاسو نہ کرے شی | او ہم کدہ نہ کرے شی | نو دوبری ہی | د اوس نہ | ہفہ | چہ خشاک نہ | خلق
(دے) نہ کرے شی | او ہم کدہ نہ کرے شی | نو د ہفہ اوس نہ دوبری ہی | چہ خشاک نہ | (نافرمان) انسانان

وَالْحِجَارَةُ ۖ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۲۴﴾ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا

او کانری دی | تیار کرے شوے | د کافرانو د پارہ | او زبرے و کرہ | ہفہ (خلق) نہ | پہاے راوے
کانری دی | (دا اوس) کافرانو د پارہ تیار کرے شوے دے | (ا دے نی) ہفہ خلقو نہ کوم چہ ایمان راوی ہی او

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

او کارو نہ کرے | بنہ | چہ بیشک د ہفوی پارہ | باغونہ دی | بھیڑی | د ہفہ لاند | نہرونہ
نیک عمل و کرے | زبرے و کرہ | چہ ہفوی د پارہ بہ دے باغونہ وی چہ د ہفہ لاند بہ نہرونہ بھیڑی۔

كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي

کدہ ہم | ور کرے شی ہفوی نہ | د ہفہ نہ | خہ میوہ | د خوراک د پارہ | نووہ وائی | چہ داخو | ہم ہفہ دہ
ہرکہ چہ بہ ہفوی نہ | دیک باغونہ | خہ میوہ خوراک د پارہ درکولے شی۔ نو وائی بہ داخو مونہ نہ وراست

رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ

چہ را کرے شوے مونہ تم | لہ دے نہ وراست | او دس بہ کرے شی ہفوی نہ | (میوہ) پہ شان دیویل | او د ہفوی د پارہ
ہم را کرے شوے دے۔ او ہفوی نہ بہ (د دتیا د میوہ ورسہ) متشابہ (میوہ) ورکولے شی، او پہ دے (باغونہ)

فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵﴾ إِنَّ اللَّهَ

پہ دے (جستون) کہے | بیبیانے (بہ وی) | پاکے | او ہفوی پہ دے باغونہ کہے | ہمیشہ (وی) | بیشک اللہ
کہے بہ د ہفوی د پارہ پاکے شے وی، او ہفوی بہ دے باغونہ کہے ہمیشہ وی | بیشک اللہ دے خیر

لَا يَسْتَحْيٰ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةٌ فَمَا فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ

نہ شرمیبری | چہ بیان کرے | خہ مثال | د ماشی | یاد دے نہ زیات (معولی) | پس کو موخلقو چہ
نہ نہ شرمیبری چہ ہفہ د ماشی یاد دے نہ ہم د زیات (معولی) خیر مثال (د بندگانو د پوہونو د پال) بیان کرے | پس کو موخلقو چہ

آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنََّّهُ الْحَقُّ ۚ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ وَأَمَّا الَّذِينَ

ایمان راوے | ہفوی خوب بھیڑی | چہ دامثال حق دے | د ہفوی د رب د طرف نہ | او کوم خلق چہ
(کا راوی دے) ہفوی خوب بھیڑی چہ (مثال) د ہفوی د رب د طرف نہ برحق دے، لیکن ہفہ خلق کو موچہ

كُفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا ۖ يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا ۚ

کافران دی ہفتی وائی | خہ ارادہ دہ | دالہ | ددے مثال نہ | کمرہ کوی | پہ دے سرہ | دیر
انکار و کفر وائی | خہ دالہ | ددے (مثال د بیان لو) نہ خہ مقصد دے؟ | اللہ | دیر خلق (د بیان لو) پہ ذریعہ (کمرہ)

وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ۚ

او ہدایت کوی | پہ دے سرہ | دیر و تہ | اونہ | بے لارے کوی | پہ دے سرہ | مگر | فاسقان
کوی او دیر و تہ | ددے | پہ ذریعہ ہدایت کوی - او پہ دے سرہ | صرف نا فرمانہ | خلق کمرہ کوی -

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ

الَّذِينَ | ماتوی | وعدہ د خدائے | دھتے د بھولو نہ پس | او پری کوی
خہ خلق | د خدائے پاک سرہ | پہ بنہ شان سرہ | پنہ کپے وعدہ | بیایا ماتوی | او ہفتہ تعلقات خفتی

مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ

خہ (تعلق) | پہ حکم و رکرو اللہ | پہ بیوند کپشتی | او فساد خوروی | پہ زمکہ کپے | ہم ہفتہ خلق دی
د کومود جوہو نو پہ خدائے پاک حکم کپے دے، او پہ زمکہ کپے فساد و نہ جوہوی | ہم دتہ خلق

الْحٰسِرُونَ ۚ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا

زیان کاران | خنکہ | انکار کوئی تاسو | دالہ | او (حال دا کچھ) تاسو وی | مرہ (غیر موجود)
زیان کاران دی، تاسو د خدائے (د وجود) نہ خہ رنگ انکار کولے شئی حال دادے | پہ تاسو موجود نہ وی

فَاحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۚ

پس ہفتہ ژوندی کوی تاسو | بیا پہ ہم ہفتہ تاسو مرہ کوی | بیا پہ ژوندی کوی تاسو | بیا پہ دھتہ طرفہ | تاسو کھولے شئی -
ہفتہ تاسو پید اکری، بیا پہ تاسو لہ مرگ راوی | بیا پہ موپہ | خرت کپے ژوندی کوی، بیا پہ دھتہ طرفہ | راکھو شئی -

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ

ہم ہفتہ ک کوم | پہ پید کول تاسو پارہ | خہ پہ زمکہ کپے دی | قول | بیاے ارادہ و کپہ
اللہ ہفتہ ذات ک کوم | پہ تاسو پارہ | د زمکہ قول خیز و نہ پید اکول - بیا آسمان طرف تہ

إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّيْنَهَا سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ

آسمان طرف تہ | پس سمے کول ہفتہ | اووہ | آسمان و نہ | اوہفتہ | پہ ہر شئی بانہ
متوجہ شو | او اووہ آسمان و نہ | پید اکول - او ہفتہ پہ ہر شئی بانہ

عَلِيمٌ ۚ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ

بنہ پوہہ ک - | اوہ کپہ و وویل | ستارہ | فرشتہ و نہ | پہ زہ جوہو و نکیم | پہ زمکہ کپے
پوہیری - او (لے نبی) یاد کپہ | کلہ پہ ستارہ فرشتہ و وویل | پہ زہ پہ زمکہ بانہ یو نائب جوہو

خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ

(پہ) جانشین | و وویل ہفتی | آیا جوہو و نہ | پہ دے کپے | داسے شوک | پہ فساد پہ کوی | پہ کپے | او نویوی بہ
خواہم - فرشتہ و نہ و کپہ | اللہ | آیا داسے مخلوق پرے | اباد و پہ فساد و نہ پہ کوی | او (د یویل) و نہ

الدِّمَاءِ ۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَتُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ

وینہ | او مونیر | پاکی بیانو | ستاد حمد سر | او بزرگی بیانو | ستا | دُفمایل (اللہ) |
یہ تو یوی | حال دادے | چہ مونیر (ہر دخت) | ستا حمد او ثناء | کہنے مشقوت یو - اللہ | دہتہ | چہ جواب کہے

إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ

بیشک زکا | پوہیرم | یہ ہفہ خہ چہ نہ پوہیرم تاسو | او وینودل (اللہ) | آدم تہ | نومونہ
وویل چہ زکا | چہ ہفہ کارونونہ پوہیرم چہ تاسو پک نہ پوہیرم - او اللہ تعالیٰ آدم تہ قول نومونہ

كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَتُبْتَوْنِي بِأَسْمَاءِ

دُتو (خیزو) | یلے | وپانڈی کول ہفہ خیزو تہ | فریتو تہ - | او وے فومایل | وینایی ماتہ | نومونہ
وینودل | بیائے | ہفہ خیزو تہ فریتو تہ وپانڈی کول - | او وے وویل چہ ماتہ دے نومونہ وینایی

هَؤُلَاءِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۱﴾ قَالُوا سُبْحَنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا

دے (خیزو) | کہ چہ یی تاسو | ریتو تہ - | ہتو وویل | تہ پاک یے | مونیر تہ (ہیم) | علم نشہ
کہ | چہ تاسو پہ خیلہ | دعویٰ کہے ریتو تہ یی (پہ کپانڈی فریتو) وویل اے اللہ | تہ پاک یے | مونیر خود و مرہ

إِلَّا مَا عَلَّمْنَاهُ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۳۲﴾ قَالَ يٰ آدَمُ

مکر | کم | چہ | تامونیر تہ یودکے | بیشک ہم تہ یے | دانا | د حکمت خاوند | د فومایل | اے آدم
پوہیرم خود و مرہ | چہ تامونیر تہ علم راکہے | بیشک | چہ تہ یہ ہر خہ بانڈی پوہہ | او د حکمتو مالک یے | اللہ | و فومایل | اے آدم

أَتُبَّهِمْ بِأَسْمَائِهِمْ ۖ فَلَمَّا أَتَاهُمْ ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ

وینایی دوی تہ | نومونہ دے | پس ہر کہ چہ | ہفہ وینودل ہتو | دے نومونہ | نو د فومایل | ایامانہ و وویل
تہ دوی تہ دے | نومونہ وینایی پس ہر کہ چہ آدم | فریتو تہ دے نومونہ وینودل | نو ارشاد و شو | چہ ایامانہ تاسو تہ

لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

تاسو | چہ ہم زکا پوہیرم | پہ پتو خیرو | د آسمانونو | او زمک | او زکا پوہیرم | ہفہ چہ تاسو یکارہ
نہ و وویل | چہ زکا د آسمانونو او د زمک | پہ پتو رازو بانڈی | پیرینہ پوہیرم | او ستاسو پہ خرکند خبرو او پہ

وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿۳۳﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ

او پہ ہفہ خہ | چہ تاسو | پتو | او ہر کہ چہ وویل مونیر | فریتو تہ | سجدہ و کوی | آدم تہ
پتو خیالانو بانڈی ہم بنہ پوہہ ہم - | او (یاد کردہ) | کلہ چہ مونیر فریتو تہ حکم و رکرو | چہ آدم تہ سجدہ و کوی

فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ۖ وَاسْتَكْبَرَ ۖ وَكَانَ

پس سجدہ و کوی | سوا | د ابلیس نہ | ہفہ انکار و کرد | او تکبرے و کرد | او شو
نوبیر د ابلیس نہ نو دتو سجدہ و کوی | ہفہ انکار و کرد | اولوئی نے و کردہ | او د کافرانو پہ توی

مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿۳۴﴾ وَقُلْنَا يٰ آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ

د کافرانو نہ - | او مونیر وویل | اے آدم | و سیرہ تہ | او بی بی ستا | پہ جنت کہے
کہے شیر شو - | او مونیر حکم و رکرو | چہ اے آدم | تہ او ستا بی بی پہ جنت کہے و سیرہ -

وَكُلًّا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمْ وَلَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ

او غوری دھفہ | فراخہ | کوم خائے نہ چہ غواہی | اومہ نزدی کی بیٹی | دے اوتے تہ -
او د کوم خائے نہ موچہ خویشہ وی بیشه خورشی او (یاد ساتی) دے (خاص) اوتے تہ نزدی مہورشی

فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ ۝ فَازْلِهْهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا

پس شئی بہ تاسو | د ظالمانوہ | پس دوکہ ویکہ ہفوی تہ | شیطان | دھفہ نہ | پس راوے ویستل دواہ
نمی یہ خان بہ زیائے ویکہ - بیا شیطان دواہ و خوریل

مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

دھفہ (جنت) نہ چہ ہف دواہ دواہ | ہفہ کنہ | اومونہ وویل | تاسو قول لانی کورشی | تاسو نہ خے | د خنو
کوم خائے چہ ہف دواہ دو | اومونہ حکم ویکہ چہ (بیکہ زمکے تہ) کورشی تاسو بہ دیوبل دہنہان

عَدُوٍّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ۝

دہنہان (بہوی) اوتاسو پارہ | یہ زمکہ کنہ | د استونہ خائے (د) | اوفائدا | ترغہ مودے پورے
او تاسو د پارہ چہ زمکہ ہانی ترید وختہ پورے استونہ او کذارہ مقرر کرے شوے دہ -

فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ

بیا دہ کہے | آدم | د خیل رب نہ | خولکم | پس توجہ و فرمایہ یہ ہفہ اللہ بیشکہ | ہم ہفہ کوئے توبہ قبلہ
بیا آدم علیہ السلام د خیل رب نہ (د معافی) یو خولے زدہ کہے نوالہ دہ توبہ قبول کرل بیشکہ | اللہ تعالیٰ معاف کوئے

الرَّحِيمُ ۝ قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ

مہربان | و فرمایہ موبہ | بیکہ لاہشی | د دے خائے نہ | قول | پس کہ پھرے | راشی تاسوتہ
مہربان دے - موبہ ورنہ وویل چہ دے خائے نہ قول یہ یو خائے کورشی | بیا چہ تاسوتہ زما د اوتہ تہ

مِّنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

زما د طرفہ | خہ ہدایت | پس چاچہ پیروی ویکہ | زما د ہدایت | نونہ یہ خہ ویرہ وی | یہ ہفوی
ہدایت درشی نو چاچہ زما د (کتاب) ہدایت پیروی ویکہ | ہفوی لہ نہ ہیخ قسم لہ ویرہ شتہ اونہ

وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ

اونہ بہ ہفوی غمزن وی - | او کو مو خلقوچہ | انکار و کرد | او دروغے و گنہل | زمونہ آیتونہ | ہم ہفہ
یہ پورے خفکان راجی - او چاچہ انکار و کرد | او زما آیتونہ دے دروغ و گنہل | ہفوی

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ يٰٓبَنِي إِسْرَٰءِيلَ اذْكُرُوا

دوہرخیان | ہفوی بہ | یہ ہفہ کنہ | ہمیشہ وی | اے بنی اسرائیلو | یاد کرے
دوہرخیان دی | او یہ دوہرہ کنہ بہ تل ترتلہ پراتہ وی | اے د یعقوب اولادہ | زما ہفہ

نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ

زما نعمتونہ | کوم چہ | ماکری دی | یہ تاسو | او پورے کرے | وعدہ زما | چہ پورے کرے
احسانات را یاد کرے کوم چہ ما بہ تاسو کرے دی | اوما (سورہ کہے) وعدہ پورے کرے چہ زما ہم تاسو

بِعَهْدِكُمْ وَآيَاتِي فَارْهَبُون ۝ وَأَمِنُوا بِمَا أُنزِلَتْ

ستاسو عهد | اوهم له مانه | ويريهي | ادايمان راډي | هغه (كتاب) ياني | چه مانزل كړو
شوه و عد پوره كوم اوصوف هم زمانه ويريهي | او په هغه كتاب ياني ايمان راډي كوم چه ما ستاسو

مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ

چه تصديق كوي | د هغه چه | تاسو سره دي | اومه جوړيهي (هم تاسو) | وروميني انكار يان د دے
كتابونو په نصديق كېنه نازل كړے دے ، او د ټولو نه دراني هم تاسو د دے منكره جوړيهي

وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَآيَاتِي فَاتَّقُون ۝ وَلَا تَلْسُوا

اومه اخلي | د ما په آيتونو | قيمت لږ | اوهم له مانه | ويريهي | اومه كېږي
او زما د آيتونو په بدل كېنه لږه (دنياوي) معاوضه مخلي اوصوف له مانه ويريهي - اورښتيا

أَحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ وَأَقِيمُوا

حق | د دروغو سره | او (مه) پټوي | رښتوني خبره | او تاسو ښه پوهيږي | او د دروي
په دروغو كېنه مخكېږي ، او رښتيا مټ پټوي په دے حال كېنه چه تاسو په حقيقت ياني پوهيږي اومونځ

الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ۝ أَتَأْمُرُونَ

مونځ | او دركوي | زكوة | او ركوع كوي | د ركوع كوونكو سره - | آيا حكم كوي تاسو
كوي | او زكوة ادا كوي | او عاجزي كوونكو سره (په شريكه الله ته) عاجزي كوي آيا تاسو نورو خلقو ته غوږ

النَّاسِ بِالْإِثْرِ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

خلقو ته) | د نيكۍ | اوهيروئ تاسو | ځانونه خپل | او تاسو | تلاوت كوي | د كتاب
د نيكۍ حكم وركوي او خپل ځانونه درنه هيردي | حال دادے چه تاسو د الله كتاب لولي -

أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ

نو آيا تاسو عقل نه لرئ ؟ | او مدد غواړئ | په صبر | او مونځ (سره) | او يقيناً هغه | ځانغاړدونده
آيا تاسو ته پوهيږي ؟ پكاردي چه په صبر كولو او مونځ ادا كولو سره د الله نه مدد غواړئ ، بيشكه چه مونځ كران

إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ۝ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ

مگر | په عاجزي كوونكو نه) | كوم چه يقين لري | چه هغوي | ملاقات كوونكي د | خپل رب سره
كار كې، مگر هغه چاته (اسان د) چه د الله نه ويريهي ، چه د اكنري چه هغوي د خپل رب سره ملاوينونكي دي -

وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۝ يٰبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِي

او چه هغوي | د هغه طرفته | وركړيدونكي دي | اے بني اسرائيلو ! | ياد كړئ | زما نعمت
او دوي به د هغه طرف ته وركړئ - اے د يعقوب اولاده ! زما هغه احسانات ياد كړئ

الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ۝

هغه چه | ما كړے وو | په تاسو | اودا چه ما | فضيلت دركړے وود تاسو | په ټولو عالمونو -
كوم چه ما په تاسو كړي دي | اودا چه ما تاسو ته په ټول اهل جهان ياني فضيلت دركړے وو

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يَقْبَلَ

او دو ویرودی | دھنڈو | نہ | چہ پہ کا رہ نہ را | یوکس | ذیل کس | پہ خہ خیز کئے | او نہ بہ شی قبولے
او خان دھنڈو درختے (دعذاب) نہ بیچ و ساتی چہ ہیٹوک بہ ذیل چا ہیٹ پہ کار نہ را | او نہ بہ د چا سفارش

مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۳۸﴾

دھنڈو نہ | (خہ) سفارش | او نہ | پہ اختہ شی | دھنڈو نہ | (خہ) معاوضہ | او نہ بہ دھنڈو خہ مدد کو لے شی
قبولے شی - او نہ بہ د چا نہ خہ معاوضہ اختہ شی

وَأَذْنَجِبْنَكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ

او کلمہ چہ خلاصہ در کرمونیز تاسو | قوم دفرعون نہ | چہ در کول بہ ہغوی تاسوتہ | سخت عذاب
او (یاد کرمی) کلمہ چہ مونیز تاسوتہ دفرعون د قوم نہ خلاصہ در کرم چہ تاسوتہ بہ تے سخت عذاب رسولو

يَذَبُّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ

چہ ذبح کول بہ | ستاسو خان | اوژوندی بہ تے پریشود لے | ستاسو بنجی | او پہ دے کئے ستاسو
ستاسو خان بہ تے ذبح کول | او ستاسو جینکئی بہ تے (دوینجی توب دپارہ) ژوندی ساندے - او پہ دے کئے

بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۳۹﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ

ازہینیت و | ستاسو د رب د طرف نہ | دیر لوئے - | او کلمہ چہ | کوشلولو مونیز | تاسو د پارہ | سمندر
ستاسو د پروہد کا د طرف نہ دیر لوئے (زمینیت دو - او ہنڈوخت (یاد کرمی) چہ مونیز تاسو د پارہ سمندر کوشلولو

فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۴۰﴾ وَإِذْ

پس خلاصہ در کرمونیز تاسو | او مونیز غرق کرم | قوم دفرعون | او ماسو | ورتہ کتل | او ہر کلمہ چہ
نو تاسو مو خلاصہ کرمی | او ستاسو پہ وہاندی مو دفرعون قوم دوب کرم - او بیامونیز موسیٰ مو

وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ

وعدہ واخستہ مونیز | موسیٰ نہ | دخلوینیتونگ | شیو | بیا | جوہ کرم تاسو | خجہ (معبود) | دھنڈو نہ پس
(دقورہ وریو دپال) دخلوینیتو شیو وعدہ وکرمہ نو تاسو دھنڈو نہ پس (دسام پہ وینا) خجہ (پہ خدائے) وینولو (دشان)

وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿۴۱﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ

او تاسو | ظالمان وئی | بیا معاف کرمی مونیز | تاسو | پس لہ دے نہ | چہ تاسو
تاسو پہ خیل خان بانڈ ظلم وکرم - بیا مونیز تاسو د دے (لوئے جرم) نہ پس ہم معاف کرمی چہ تاسو

تَشْكُرُونَ ﴿۴۲﴾ وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ

شکر وکرمی - | او ہر کلمہ چہ مونیز وکرم | موسیٰ نہ | کتاب | او فیصلہ کن قانون | چہ تاسو
شکر و باستی - او (یاد کرمی) کلمہ چہ مونیز موسیٰ نہ کتاب او فیصلہ کن قانون وکرم چہ تاسو سمہ

تَهْتَدُونَ ﴿۴۳﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ

لارہ یا موسیٰ - | او ہر کلمہ چہ دوئیل | موسیٰ | خیل قوم نہ | اے زما قومہ | بیشک تاسو | ظلم وکرم
لارہ یا موسیٰ - او (ہنڈوخت ہم یاد کرمی) کلمہ چہ موسیٰ خیل قوم نہ دوئیل چہ اے زما قومہ! بیشک تاسو

أَنفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعَجَلِ فَتَوَبُوا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا

پہ خپل جان | یہ (معبود) نیو | دے خفی | پس توبہ وکری | دے خیل خالق پہ بارگاہ کئے | بیاقتل کری
پہ معبود چورولو پہ خپلو خانو بانو لوئے ظلم وکرو پس دے خیل خالق طرف تہ رجوع وکری | او خیل کسات

أَنفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ

خپل جانوہ | ہم دا غور دے | تاسو دے پاره | ستاسو دے خالق پہ نزد | بیاہقہ توبہ قبولہ کړه | ستاسو
د ورتی (چاچہ شوک وکړه) چہ تاسو دے پاره ستاسو دے پروردگار پہ نزد ہم دا غور دے بیا اللہ ستاسو توبہ قبولہ کړه

إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝۵۴ وَإِذْ قُلْتُمْ يٰمُوسَىٰ لَنْ نُّؤْمِنَ

بیشک ہم ہقہ | لوئے توبہ قبولوئک | نہایت رحم والا | اوہر کله چہ تاسو وویل | اے موسیٰ | مونہ پہ ہرذیقین نہ کوو
بیشک چہ ہقہ معاف کووئک مہر یان دے | او (یاد کری) ہر کله چہ تاسو وویل اے موسیٰ | مونہ بہ ہرگز پہ تا

لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّيْقَةُ وَأَنْتُمْ

ستا | ترخوچہ و (نہ) کورو | اللہ | بنکارہ | پس و نیولی تاسو | تندار | او تاسو
ایمان نہ راوئک | نزکوے چہ اللہ پہ خپلو سترگو بنکارہ و نہ کوئک | نو تاسو بانو تندار راغ او تاسو ورہ بنکارہ کلاو

تَنْظُرُونَ ۝۵۵ ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۵۶

کتن | بیا مونہ تاسو ژوندی کری | ستاسو دے مرگ نہ پس | چہ تاسو | شکر وکری
تاسو مړه شوئ | بیا مونہ ستاسو دے مرگ نہ پس تاسو بیا ژوندی کری | چہ تاسو شکر وکری -

وَضَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰنَ وَالسَّلْوٰی

اوس وکړو مونہ | پہ تاسو | د ورتی | او نازل کړل مونہ | پہ تاسو | ترنجبین | او مہزان
او مونہ تاسو د ورتی سورے چور کړو | او پہ تاسو مونہ اوسلوی نازل کړل او و موویل

لَكُمْ مِّنْ طَيِّبَاتٍ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُوا

(چہ) خورئ | د پاکو خیرونو تہ | کوم چہ مونہ تاسو درکړل | او هغوی پہ مونہ ظلم و نہ کړو | لیکن هغوی خپله
چہ کوم پاک خیر و نہ مونہ تاسو درکړی هقہ (پہ شوق سره) خوئ بیا هغوی زمونہ ہیڅ نقصان و نہ کړو | بلکہ پہ

أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝۵۷ وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَلَكَؤْمُهَا

پہ خپلو خانو | ظلم کوو | اوہر کله چہ مونہ وویل | داخل شی | پہ دے کلي کئے | بیا خورئ | د دے نہ
خپلو خانو نوئے زیاتے کوو | اوہر کله چہ مونہ وویل چہ پہ دے کلي کئے داخل شی | او د دے نہ کوم خانے چہ

حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَّادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ

کوم خانے چہ غولئ تاسو | پہ فراخی سره | او داخل شی | پہ دروازہ کئے | سجدہ کوونکي | او وایی | توبہ
غولئ بنه و خورئ | او (د بھار) پہ دروازہ کئے | سجدہ کوونکي | داخل شی | او بخښنه غولئ (چہ)

نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ۝۵۸ فَبَدَّلَ

مونہ معاف کړو تاسو | ستاسو خطاگانے | او زیاتہ بہ وکړو بدله | نیکی کوونکو ته | پس بدله کړه
مونہ ستاسو خطاگانے معاف کړو | او نیکانو ته بہ زیات اجر و کړو -

بَدَّلَ

بیا ظالمانو هقہ

الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا

هغو ظالمانو | (د یوه بله) کلمه | په ځان د هغه | څه چې ویل شوی و او هغوی ته | پس مونږ نازل کړو
یوځل شوی لفظ په بل لفظ بدل کړو | او استغفار نه شو | نو مونږ په ظلم کوونکو باند د

عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رَجْرًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝۱۱

په هغو ظالمانو | عذاب د آسمان نه | په وجه د هغوی د نافرمانۍ
آسمان ته عذاب راوړلیدلو | ځکه چې هغوی نافرمانه شول وو -

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ

او کله چې | اوبه وغوښته | موسی | د خپل قوم د پاره | نو مونږ وویل | ووهه | په خپله هسما | کاسه
او یاد کړی | کله چې موسی د خپل قوم د پاره اوبه وغوښته نو مونږ ورته وویل چې دغه کټه په خپله هسما ووهه

فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ ۖ

پس روانه شوه | د هغه نه | دولس | پیښه | وپېژندلو | هر قوم | خپل د خپلو ځای
نو د هغه نه دولس پیښه راوځته کیدله | هر په خپله خپل خپل سبیل جدا جدا وپېژندو -

كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝۱۲

خوری | او غښتی | د الله د رزق نه | اومه کړئ | په مزکه کته | فساد کوونکی
او مونږ حکم وکړو چې | د الله د ورکړه شوی رزق نه خوځه غښتی | او په مزکه کته فساد مه کوئ -

وَإِذْ قُلْتُمْ يٰمُوسَىٰ لَنْ نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ

او کله چې | تاسو وویل | اے موسی | مونږ به هرگز صبر نه کوو | په خوراک باند | هم د یو (قسم) | پس دعا وکړه
او یاد کړی | کله چې تاسو وویل چې اے موسی | مونږ هرگز د یو قسم په خوراک باند صبر نه شوو کته | پس د خپل

لَنَا رَبِّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا ثَبَّتِ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا

مونږ د پلا د خپل رب | چې پیدا کړی | زموږ د پاره | کوم غېزونه چې راځوونکی | مزکه | (لکه) سامی
د یو مونږ د پاره دعا وکړه چې مونږ د پاره د مزکه نه راځوونکی غېزونه مثلاً

وَقَتَائِبَهَا ۖ وَفُومَهَا وَعَدْسُهَا وَبَصِلَهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبِدُّونَ

او بادرنگ | او غم | او مسوم | او پیاز | (موسی) وویل | ایا تاسو اختل غواړئ
بادرنگ | غم | مسوم | او پیاز پیداکړئ - (موسی) وویل | ایا تاسو د یو غوره غېز

الَّذِي هُوَ آدَنِي بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ ۖ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ

هغه | کوم چې محبوب دی | په بدله د هغه کته | کوم چې غوره دی | لاهي شئ | یو ښار ته | هلته به وکاسو پاره
په بله کته یو معمولی غېز اختل غواړئ ؟ | پس لاهي شئ یو ښار ته داخل شئ | څه چې تاسو

فَاسَأَلْتُمُوهَ ۖ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبِي ۖ

کوم چې تاسو غواړئ | او وچل شول | په دوی باند | ذلت | او محنت | او هغوی اختل شول | په غضب کې
خوځته کتا سوتله به ملاؤ شئ او هغوی باند ذلت او محنت مسطر کړ شول | او هغوی د الله د غضب

مِّنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ

دَٰلِلَهُ ۚ ۱۱ | په دے وچه چه هغوی | انکار کولو | دَٰلِلَهُ دَٰلِلُونُو | او قتلول به ئے مستحق شول | په دے وچه چه هغوی دَٰلِلَهُ تعالیٰ دَٰلِلُونُو نه انکار کړې وئو | او دوی به په

التَّيْبِينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١﴾

تبیان | په ناحقه | ۱۱ | په دے وچه چه هغوی نافرمانی وکړې | او حد نه به زیاتیدل - ناحقه پیغیران و شول | او دا په دے وچه چه هغوی به گناه کوله | اوله حد نه به و تزل

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّبِیْنَ

بیشکه کومو خلقو چه | ایمان راوړو | او هغه چه یهودیان شول | او نصاریان (عیسایان) شول | او صابیان شول | او هغه چه یهودیان ، نصاریان او صابیان شول -

مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ

هغه چا چه ایمان راوړل په الله | او په ورځ د آخرت | او عمل ئے وکړو | نیک | نو هغوی پاره | د هغوی اجره د دوی نه چه کوم په الله تعالی او په ورځ د آخرت ایمان راوړی | او نیک عمل وکړی | نو د هغوی د پاره د هغوی

عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا

د هغوی د رب سره | او نه به غم ویره وی | په هغوی | او نه به هغوی | غمزن وی | او هکله چه وافته مړ د رب سره اجر دے | او نه به په هغوی غم ویره وی | او نه به هغوی غمزن وی | او یاد کړی | کله چه مو

مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ

لکه وعده تاسو | او اوچت کړو مونږ | تاسو د پاسه | کوه طوس | (چه) ونیسی | کوم (هدایه) چه مو درکړه د تاسو تاسو وعده وختسته | او ستاسو د پاسه مو کوه طوس اوچت کړو د درولو (او حکم مو درکړه وچه) کومه هدایت نامه مونږ تاسو

بِقُوَّةٍ ۖ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ

مضبوطی سره | او یاد ساتی | خه چه په پکښه ئې | چه تاسو | پر هیڅ کاران جوړشی | بیا | تاسو مخه وړولو درکړه هغه په لکه ونیسی | او کوم (هدایت) چه به پکښه د هغه یاد ساتی چه تاسو پر هیڅ کاره جوړشی | بیا تاسو د دے نه پس

مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ

پس | له دے نه | پس که پکښه وئې | فضل | د الله | په تاسو | او د هغه مهربانی | او شوی به دوی مخه وگرځولو - پس که پکښه د الله تعالی فضل او مهربانی په تاسو نه وئې

مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ

تاسو نقصان موندونکو نه - | او بیشکه پوهه ئې تاسو | په هغه کسانو | چه زیات ئے وکړو | له تاسو نه نقصان موندے وئو - | او یقیناً تاسو ته د هغو خلقو حال هم معلوم شوے دے کومو چه د تاسو نه دخالی د وئو

فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا

د سبت په باره کښه | پس وویل مونږ | هغوی ته | چه جوړشی | بیزوګان | ذلیل | پس وکړو مونږ د انصه (په حقله د الله د حکمونو نه) تها وکړو نومونږ دوی د وویل چه (خو اوس) ذلیل او خوار بیزوګان جوړشی | پس مونږ د انصه

مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ

تاسو نقصان موندونکو نه - | او بیشکه پوهه ئې تاسو | په هغه کسانو | چه زیات ئے وکړو | له تاسو نه نقصان موندے وئو - | او یقیناً تاسو ته د هغو خلقو حال هم معلوم شوے دے کومو چه د تاسو نه دخالی د وئو

تَكَلَّأَ لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَ

عبرت | دهغوډپاره | چه هغه وخت (موجود) وو | او کوم چه وروستو راتلونکی وو | او

د دې زمانې د پاره او دې ته پس راتلونکو خلقو د پاره | د عبرت ذریعې او د الله د عذاب نه ویریدونکو

مَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ

نصیحت | د پر هیڅ کارانو د پاره | او کله چه ووئیل | موسی * | خپل قوم ته | چه بیشکه الله | حکم درکوي تاسو ته

د پاره نصیحت جوړ کړو - او ریاد کړه | کله چه | موسی خپل قوم ته ووئیل چه الله تاسو ته حکم درکوي

أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُرُوءًا قَالِ اعُوذُ بِاللَّهِ

چه د بچ کړئ | یوه غوا | هغوی ووئیل | آیاتې مونږ پورې ستورې کړه | ووئیل | زه ښه غواړم | د الله

چه یوه غوا ذبح کړئ | هغوی ووئیل آیاتې مونږ پورې ستورې کړه (موسی) ووئیل | الله م | د د خبر

أَنْ أَكُونُ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ

له دې نه چه زه شم | د جاهلانو نه | هغوی ووئیل | د غوا وکړه | مونږ د پاره | د خپل رب نه

نږدې پناه کښه وساتئ چه په ناپوهه خلقو کښه شمیر شم - هغوی ووئیل | که دا به دی نو خپل رب ته ووايه چه مونږ ته

يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالِ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ

چه بیان کړه | مونږ ته | څنگه ده هغه غوا | ووئیل | هغه | فرمائی | چه هغه | یوه غوا ده | نه بودی

په واضع ووايي چه دا غوا به څنگه وي - (موسی) ووئیل | چه الله فرمائی | چه دا غوا به دا به دی چه نه بودی وی

وَلَا يَكُرُّ عَوَانُ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ

اونډی پر دې وړه | خوانه (ده) | په مینځ د کده | پس وکړئ | هغه کوم چه درنه حکم کیدی | هغوی ووئیل | د غوا وکړه

اونه وړه | د درمیان عمر یوی پس تاسو چه کوم حکم درکړه څنگه په هغه عمل وکړئ - هغوی ووئیل چه خپل رب ته

لَنَا رَبُّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا قَالِ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا

مونږ د پاره | د خپل رب | چه بیان کړی | مونږ ته | چه د څه قسم دهغه | یقیناً | هغه غوا | مشتبه شوی ده

ووايه چه هغه مونږ ته صفا ووايي چه هغه غوا به څنگه وي؟ بیشکه دهغه غوا پیژندنه مونږ د پاره گران

عَلَيْنَا وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٦٩﴾ قَالِ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا

په مونږ | او بیشکه مونږ | که چرې وغواړی الله | لار موندونکی یو - | ووئیل | بیشکه هغه | فرمائی | چه هغه

شوی دی او که چرې الله وغواړی نو (اوس) به مونږ خبره معلوم کړه وکړه (موسی) ووئیل | الله فرمائی | چه هغه

بَقَرَةً لَا ذَكْوَانَ تُشِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةً

بوه غوا ده | جوق نه | چه اړدی | هرکه | اونه اوبه ورکوی | فصل ته | بالکل سالمه ده
بوه غوا ده | چه نه خو په رايوه کيږي جوق شوی دی اونه فصل ته اوبه ورکوی | معييم سالمه

لَأَشْيَةٍ فِيهَا قَالُوا الْاِنَّ حِثَّتْ بِالْحَقِّ فَذَبْحُوهَا

نشته (هيڅ) داغ | په هغه کيږي هغوی ووئيل | اوس | تا راوړه | سمه خبره | پس هغوی هغه ذبح کړله
اوبه داغه به وی هغوی ووئيل چه اوس تاسو ټيک خبره وکړه . نو هغوی هغه غوا ذبح کړله

وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ۝۱۷ وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا قَدَرْتُمْ فِيهَا

او نو و دوی ځته نږدې | چه (داسه) نه کړي | او هغه وخت چه ووژلو تاسو | یوسه | نو تاسو جگړه وکړه | په هغه کيږي
اگر چه هغوی (داسه) کولو ته تیار نه وو . او (یاد کړئ) کله چه تاسو یوسه ووژلو او په یوبل باند موالزام وکولو

وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ۝۱۸ فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ

او الله | ښکاره کونکي وو | کوم چه تاسو پټولو | بیا مونږ ووئيل | ووهئ دا (مقتول)
او الله پاک څرگندولو کوم څيز چه تاسو پټولو . نو مونږ حکم ورکړو چه دا (مقتول) د ذبح شو

بِبَعْضِهَا ۝۱۹ كَذٰلِكَ يُحْيِي اللّٰهُ الْمَوْتٰى وَيُرِيكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ

د ذبح (په یوه حصه) | دغه شان | ژوندی کوی الله | مری | ادبناي تاسو | خپله غږي | چه تاسو
غوا په یوه پوتی ووهئ | الله تعالی دغه شان مری ژوندی کوی او تاسو ته د خپلو قدرتونو ښايي په تاسو

تَعْقِلُونَ ۝۲۰ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فِهِيَ كَالْحِجَارَةِ

په هغه شئ | بیا سخت شول | ستاسو زړونه | پس | د دے نه | نو هغه | په شان د کانډی
د عقل نه کار واخلي . بیا د دے واقع نه پس (هم) ستاسو زړونه سخت شول نو دا زړه نه د (سخت) کي لکه کانډی

أَوْ أَشَدَّ قَسَوَةً ۝۲۱ وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ

یا د هغه نه هم زیات سخت | او په کانډی څخه (داسه هم) دی | چه را بهیږي | د هغه نه | ول
یا د کانډی نه هم زیات سخت دی او بیشکه په کانډی کيږي (داسه کانډی هم) دی چه د هغه نه د اوبو لوتی ولے را بهیږي

وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقُّ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا

او په هغه کيږي (داسه هم) دی | چه وچوی | پس راوړئ | د هغه نه اوبه | او په هغه کيږي (داسه هم) دی
او په هغه کيږي یقیناً داسه کانډی هم دی چه چوی او د هغه نه اوبه بهر ته راوړئ | او څه داسه هم دی چه د

يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۝۲۲ أَفَتَطْمَعُونَ

چه راوړغړی | د الله د ویرې نه | اونه د الله | بې خبره | د هغه نه کوم چه تاسو کوئ | ایانا تاسو امید کوئ
الله د ویرې نه ښکته راوړغړی . او (یاد ساتئ) چه الله تعالی ستاسو د عملونو نه غافل نه د (مسلمانانو) ایاد

أَنْ يُّؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ

چه هغوی به ایما راوړي | ستاسو دینا | او بیشکه | یوه دے | د هغوی نه | چه اوريدی به ئ | کلام
هم تاسو امید کوئ چه دا (اهل کتاب) به ستاسو خبره ومني حال دا که په دې کيږي یوه دے د الله کلام به اوريدی

اللَّهُ تَمَّ يُخَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝ وَإِذَا

اللہ | بیابان | بدلوو ہفتہ | پس پہ | د پوہیدنہ | او ہغوی پوہیدل | او ہرکلہ |

لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا بِمَا آمَنُوا وَآذَآخِلًا ۝

ہغوی یوہا | ہغوی خلقو سرہ | کو موچہ | ایا راوہ | نووائی | مونہو ہم ایمان راوہ | او ہرکلہ |

بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ۝

دوی | مؤمنانو سرہ | مخامخ شی | نووائی | مونہو خوا ایمان راوہ | او ہرکلہ |

لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝ أَوَلَا يَعْلَمُونَ

د پو بل | سرہ | نووائی | ایا خیر ویر کوئی تاسو دوی | د ہفتہ | او ہرکلہ |

أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۝ وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ

چہ | مناظرہ | د کری د تاسو | پہ ہفتہ | پہ نزد | د رب | ستاسو | پس ایا تاسو نہ پوہیدی؟ | ایا ہغوی نہ پوہیدی؟

لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيٍّ ۝ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ۝

چہ نہ پوہیدی | پہ کتاب | سوا | د دروغ و زاری | دکانو | او نہ دی دوی | مکر | ایمان کوئی |

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا

پس خوائی | د ہغو | د پارہ | چہ لیک | کتاب | پہ خپلو لاسونو | بیا وائی | (چہ) | دا

مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ

د اللہ | د طرف نہ | دے | د پارہ | د چہ | واخل | د ہفتہ | پہ بد | بکنے قیمت | پس خوائی | دوی | پارہ | یہ سبب | د لیکو

أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ۝ وَقَالُوا

د لاسونو | دوی | او خوائی | دے | دوی | د پارہ | پہ سبب | د ہفتہ | چہ ہغوی | کتلو | او ہغوی وائی

لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً ۝ قُلْ أَتُخَذُكُمْ عِبَادَ اللَّهِ

ہرگز نہ | رسمی | مونہو | اور | مکر | بخوورے | د شمیر | دواہ | ایا | اخستہ | د تاسو | لہ | خدا | نہ

عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا

عہدہ | چہ ہیچ کلمہ یہ خلاف نہ کوئی | اللہ | دے چیلے وعدے | یا وایہ | یہ اللہ باندہ ہفتہ چہ
خستہ دہ | چہ اللہ تعالیٰ یہ دے چیلے وعدے خلاف نہ کوئی | یا تاسو (ہم داسے) اللہ سرہ ہفتہ خبرے تری

لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸۰﴾ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ

تاسو پک نہ پوہیدئی | دلے نہ | چاہہ وکریہ | رختہ گناہ | او رکیر کرد | ہفتہ | دے ہفتہ گناہ
کوئے چہ تاسو معلوم نہ کی۔ البتہ چاہہ خہ بدی وکریہ | او ہفتہ دے ہفتہ گناہونہ دے ہر طرف نہ رکیر کرد

قَاُولِيكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۱﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا

پس ہفتی کی | اوسید وکی ددورخ | (چہ) ہفتی یہ ہفتے | ہمیشہ دی | او ہفتہ خلق | چہ ایمانوی
تو ہم داسے خلق دوزخیان دی | او ہفتی یہ دے کہے ہمیشہ دی۔ او ہفتہ خلق چہ ایمان دے راوی

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۸۲﴾

وعلوئے وکریہ | نیک | ہفتہ خلق دی | جنتیان | (چہ) ہفتی یہ ہفتے | ہمیشہ دی۔
او نیک عملونہ دے وکریہ | ہفتہ خلق جنتیان دی | او ہفتی یہ ہمیشہ یہ دے کہے دی۔

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ

او ہفتہ دے | چہ واختلہ مونہ کلکہ وعدہ | بنی اسرائیلونہ | چہ عبادت بہ نہ کوئی | مکر صرف | دے اللہ
(و یاد ساتی) کلہ چہ مونہ دے بنی اسرائیلونہ کلکہ وعدہ واختلہ چہ دے اللہ تعالیٰ نہ سوا دے تور چاہا مہ کوئی

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا

او مور پلار سرہ بہ | بنیکریہ کوئی | او خپلوانو | او یتیمانو | او مسکینانوسرہ | او وایہ
او دے مور پلار سرہ نیک کوئی | او دے خپلوانو | او یتیمانو | او مسکینانوسرہ (بہ ہفتی نیک کوئی) او خلق سرہ

لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا

خلقتونہ | بے خبرے | او ددروئی | مونہ | او وری کوئی | زکوۃ | بیا واوریدئی تاسو مگر
بہ خودہ خلہ خبرے کوئی | او مونہ ادا کوئی | او زکوۃ وری کوئی | بیا دیو خوکسانوسرہ تاسو

فَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿۸۳﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ

لہ تاسونہ | او تاسوئی | مخ کرخوونکی | او ہفتہ خت چہ واختلہ مونہ کلکہ وعدہ تاسو چہ مہ تو بیوی
تول (دے وعدہ نہ) واوریدئی او تاسو مخ کرخوونکی بی۔ او یاد کوئی کلہ چہ مونہ تاسونہ وعدہ اختہ وہ چہ پہ خپل

دِمَآءَكُمْ وَلَا تَخْرُجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ

وینہ دیو بی | او مہ و باسی | قوم خپل | دے وری وری خپلونہ | بیا | تاسو اقرار و کرد
مینہ کہے وینہ تو بیوی او مہ خپل خپلوان دے کور کلی نہ شری۔ بیا تاسو دے لوظ کلک اقرار کہے و د

وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿۸۴﴾ ثُمَّ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتَخْرُجُونَ

او تاسو گواہ بی | بیا | تاسو ہفتہ دلہ بی | چہ ورنی | خپل خلق | او ہمہ نہ و باسی
او تاسو دے گواہی ہم وری کوئی۔ او بیا تاسو ہفتہ خلق بی چہ خپل خپلوان ورنی | او یوقوئے دے ہفتی

فَرِيقًا مِّنْكُمْ مِّن دِيَارِهِمْ تَظْهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ

یوہوئے | دخیل قوم نہ | ددوی دکورونونہ | مدد کوئی | ددوی خلاف | پہ گناہ سرہ | او ظلم سرہ
 د کورونونہ و یاسی | او د هغوی خلاف | پہ گناہ اوزیاتی کولونکینے دیوبل امداد کوئی

وَإِن يَأْتُواكُمُ اسْرَىٰ تُفَدُّوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ

او کہہ راشی تاسوتہ | قیدیان | (نو) خدیہ و رکوی پہ بدل د هغوی کینے | او مال دا کچہ حرام | پہ تاسو بانہ
 او کہہ هغه خلق قیدیان شی او تاسوتہ راشی نو د هغوی د خلاصی د پارہ خدیہ و رکوی حال دا کچہ هغوی دکورونونہ

إِخْرَاجُهُمْ أَفْتَوْا مُنُونٌ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ

وہنیکل ددوی | نو آیا تاسومنی | خنے (حکم) | د کتاب | او انکار کوئی | د خنے
 نہ ویستل د سرہ پہ تاسو حرام وو، آیا تاسو د الله د کتاب خنے حصہ منی | او د خنوتہ انکار کوئی

فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ الْآخِرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

پس خہ سزا دے | د هغه چہ وکری | داسے | لہ تاسونہ | سوا د رسوائی نہ | د دنیا پہ ژوند کینے
 پس پہ تاسو کینے چہ کوم سب سے داسے وکری د هغه سزا د دنیا پہ ژوند کینے د ذلت اور سوائی نہ سوا نو خہ کینے شی

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا لِلَّهِ بِغَافِلٍ عَمَّا

او پہ ورخ د قیامت | بہ و اچولے شی | دیر سخت عذاب کینے | او نہ دے الله بے خبرہ | د هغه
 او د قیامت پہ ورخ بہ داسے خلق پہ دیر سخت عذاب کینے اچولے شی او خدا نے پاک ستاسو د علون نہ

تَعْمَلُونَ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ

چہ تاسو نے کوئی | دا | هغه (خلق) دی | چاچہ دا خستلو | ژوند | د دنیا | بہ بدلہ د آخرت کینے
 بے خبرہ نہ دے - دا هغه خلق دی کومو چہ د آخرت پہ بدل کینے د دنیا ریوٹو ورخے ژوندون غورہ کرے د

فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ

پس نہ بے شی سپکولے | لہ دوی نہ | عذاب | او نہ بہ دوی تہ مدد و رکولے شی | او بیشک مونہ و رکرو | موسیٰ تہ
 پس ددوی پہ عذاب کینے بہ کے نہ شی کولے او نہ بہ نے ہیغ قسم امداد کینے شی | او مونہ موسیٰ لہ کتاب

الْكِتَابِ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ ۖ وَآتَيْنَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ

کتاب | او پرلہ پے راو لیبرل مونہ | دردستو د دے نہ | پیغمبران | او ورکھے مونہ | عیسیٰ خوہ د مریم تہ
 و رکرو | او د هغه نہ پس مونہ پیغمبران پرلہ پے راو لیبرل | او حضرت عیسیٰ خوہ د مریم لہ مونہ کار او خہ کند

الْبَيْتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ

بنکارہ معجزہ | او تو و رکرو مونہ هغه تہ | پہ روح القدس سرہ | آیا هجول (چہ) | لایہ و پرو تاسوتہ | یو پیغمبر
 معجزہ و رکھے او د روح القدس (جبرائیل) پہ ذریعہ مو د هغه مدد و رکرو (داسا سوعات شہ دچہ) کلہم تاسوتہ یو پیغمبر ستاسو

بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا

هغه حکم | چہ نہ نے خویشی | نفسونہ ستاسو | نو تاسو غرہ و رکرو | پس بوہ دلہ | تاسو دروغ نہ کہلہ | او بوہ دلہ
 د صفت خلاف خہ حکم راہ و داغلو نو تاسو سرکش و کرہ | با خہ پیغمبران تاسو دروغ نہ کہلہ او خہ تاسو

تَقْتُلُونَ ﴿۸۷﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ

موقتلولہ | او ہغوی وائی | زونہ نہ نہ | پہ پردہ کہے دی | نہ | بیکہ | لعنت کرے کہہ دی | اللہ | ددوی | دکنہ | پہ وہ
وَوُزِلَ اُو | (بھو) وائی | چہ زہونہ | پہ زہونہ | نو باند پردہ | پشہ | بیکہ | اللہ | ددوی | دکنہ | پہ وہ | دوی | لعنت کرے کہہ

فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۸۸﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ

پس لہ | ایمان راوہی دوی | او ہر کلمہ | چہ دوی | تہ | کتاب | اللہ | د طرف نہ
نوج | یر لہ کسان | پہ کہے ایمان راوہی | او ہر کلمہ | چہ دوی | تہ | اللہ | تعالیٰ | د طرف نہ | ہفہ | کتاب | راغلو | چہ | د

مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ ۚ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ

تصدیق کوونکے | دہفہ | خہ | چہ دوی | سرہ | دے | او دوی | ددے | نہ وہاں | چہ کامیابی | نے غونہستہ
ہفہ | کتابوں | تصدیق | کوی | کوم | چہ دوی | سرہ | موجود | دی | او | دکوم | پہ آمید | چہ | د خلق | ددے | د نزول | نہ وہاں

عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ

پہ کفارو باند | پس ہر کلمہ | چہ | راغ دوی | تہ | ہفہ | چہ پیژند لودوی | نو دہے | نہ | انکار و کد
د کافرانو | پہ مقابلہ | کہے | د فتح | د کافرانو | غونہستہ | پس ہر کلمہ | چہ دوی | تہ | ہفہ | (ہدایت) | راورسیہ | کوم | چہ دوی | پیژند | نو دہے

فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۸۹﴾ بِسْمَا أَشْتَرُوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ

پس لعنت د اللہ | پہ کافرانو باند | بد دے | ہفہ | خیز | چہ خرخر کول ہغوی | دکوم | پہ بدل | کہے | خیل | خانو نہ
نہ | انکار و کد | نو پہ داسے | انکار و کد | باند | تل | خدا | لعنت | وری | دیر بد دے | ہفہ | خیز | چہ دوی | پیرے | خیل | خانو نہ | خرخر | کوی

أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ

چہ انکار کوی | دہے | چہ نازل کرد | اللہ | پہ سبب | حسد | کول | چہ نازلوی | اللہ | خیل | رحمت | پہ چا باند
(او ہفہ) | داچہ | د خدائے | کتاب نہ | د بعض | پہ وجہ | انکار کوی | چہ (ولے) | خدائے | پاک | خیل | فضل | پہ ہفہ | چا کوی | خرخر | چہ

يَشَاءُ مِنْ عِبَادَةٍ فَبَاءُوا بَغْضًا عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ

چہ خواہی | کہ خیلو بندگانو نہ | پس اختہ شول | دوی | پہ غضب | د پاسہ | بدل | غضب | او کافرانو | د پارہ | عذاب | کہ
پہ خیلو بندگانو کہے | دہفہ | خونیں | وی | پس دوی | پہ لاند | باند | غضب | کہے | اختہ شول | او کافرانو | د پارہ | د ذلت | عذاب

مُهِينٌ ﴿۹۰﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ

د ذلت | او ہر کلمہ | چہ وٹیلے | دوی | چہ ایمان راوہی | پہ ہفہ | چہ نازل کرد | اللہ | (نق) وائی | مونہ | دعو | مو
مقر دے | او ہر کلمہ | چہ دوی | تہ وٹیلے | شے | چہ کوم | خہ | اللہ | نازل کردی | پہ ہفہ | ایمان راوہی | نو وائی | کوم | چہ پہ مونہ | نازل

بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۚ وَهُوَ الْحَقُّ

ہفہ | چہ نازل شوی | دی | پہ مونہ | او انکار کوی | دوی | دہے | نہ | کوم | چہ دہے | نہ سیوادی | حال | د آگ | چہ ہفہ | (قرآن) | حق | دے

مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۚ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ

تصدیق کوی | دہفہ | خہ | ددوی | سرہ | دے | او ایمان | پس ولے | وژل | تاسو | نبیان | اللہ | ددے | نہ وہاں
او کوم | چہ | (بجائے اسانی علم) | ددوی | دہے | تصدیق | کوی | (دوی) | تیرے | وکرمی | دہے | نہ وہاں | تاسو | نبیان | ولے | وژل | کہہ

اَلَمْ اَنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۙ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُّوسٰى بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمْ

اَدِیْشِکَ دَاغُو دَو تَسُو تَ مَوسِی | پَہ رَوِیَہ نَہ نِیو سَہ | بَیَا تَاسُو جَوِہ کَہ
 اَدِیْشِکَ مَوسِی تَاسُو تَہ نِیَا کَہ نِیے رَاہِے رَاغُو بَیَا تَاسُو دَے نَہ
 کَہ چَہ رَے وِی تَاسُو مَؤ مَنان -
 ہَہ رَے تَاسُو مَؤ مَنان یَہ -

وَأَنْتُمْ ظَلُمُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِذَا خَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا

[illegible]

فَوَقَّكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَكُم بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا

فوقلم | طور خدا | ما | ای | دین | او | آوری | دوی | وئیل | مونب | داورین |
 تاسود پاسه | طو | وئیس | هه خه | مونب | درکل | تاسو | به قوت | سره | او | آوری | دوی | وئیل | مونب | داورین |
 تاسود پاسه | وئیس | هه خه | مونب | درکل | تاسو | به قوت | سره | او | آوری | دوی | وئیل | مونب | داورین |

وَعَصِيَّاتٍ وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعُجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ يَسْمَعُ

وَعَصِينَا وَسِرْبَانِي مَوْتِي فِي يَدِي
 اَوُونَهْ مَتْل مَوْنِهْ اَوُونَهْ شَوَهْ | دَدُوِي پَهْ زِهْ وَنَوِيَهْ | مِينَهْ دَخْنِي | دَدُوِي دَكْفَر پَهْ وَجَهْ اَوُوَايَهْ | يَدَهْ هَفْ
 مَوْنِهْ وَ اَوُونَهْ لِيكِن مَوْنَهْ نَهْ اَوُوَا دَدُوِي دَكْفَر پَهْ وَجَهْ دَدُوِي زِهْ وَنَهْ دَخْنِي پَهْ مِينَهْ خَرُوب شَوُو (لَهْ بَجَا) | وَ اَوُوَايَهْ

يَا مُرْكُومُ بِهِ إِيْمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٣﴾ قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمْ

یَا مَرْکُمْ بِهٖ اِیْمَانُ اِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِیْنَ

دو چھ حکم درکوی تاسو ته ایمان ستاسو | کہ چھرے | تاسو بی مؤمنان | دواہ | کہ چھرے وی | تاسو دے
 ستاسو (ناقص) ایمان خونا ستو دے پھر خراب تعلیم درکوی کہ چھرے واقعی تاسو مؤمنان بی۔ درتہ دواہ چہ کہ چھرے دے

دَلَّارُ الْآخِرَةِ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةٌ مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّيْ

الدار الآخرة عند الله خاتمة
 كور | دار آخرت | دار الله په نژد | خصوصيت سره | سوا | د نور وخلقونه | نو تاسو آرزو
 كور د الله سره د نور په ځمكه تاسو د پاره | مخصوص وي | نو لږ | د مرگ آرمو خو د كور

لَمُوتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٧﴾ وَلَنْ يَتِمَّنَّوْهُ أَبَدًا

مَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۹۴﴾ وَتَنْصَحُوا أَوْلِيَاءَ بَنِيكُمْ

فَدَّامَتْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾ وَلَتَجِدَنَّ

فَدَمَّتْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾ وَلَتَجْزِيَنَّهُ

حَصَّ النَّاسِ عِلْمَ حَقِيقَةِ وَمَنِ الْأَرْبَابِ أَشْهُارُ

حَرَصَ النَّاسُ عَلَى حَيَوةٍ ۖ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا

یات لاپیان | د خلقونه | په ژوند | اوله هغو خلقونه | کوم چه مشر

یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ اِنِّیْۤ اَنْزَلْتُکُمْ مِّنْ ذٰلِکَ ۙ ثُمَّ عَلَّمْتُکُمْ اَلْحِرْفَۃَ ۚ ثُمَّ اَنْزَلْتُ لَکُم مِّنْ ذٰلِکَ حَرۡصًا ۚ لَّعَلَّکُمْ تَتَّقُوۡنَ ۙ

وَدَّ أَحَدُهُمْ لَوْ يَعمُرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍ

مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يَعْزِمَ وَاللَّهُ بِصِيرَتِهِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾ قُلْ مَنْ كَانَ

د عذاب نہ | چہ (اورد) عمرو کرکشی | او اللہ | کوری | کوم چہ دوی کوی | دواہ | کوم چہ دوی
نو ہم د عذاب نہ نہ شی خلاصیدے او اللہ تعالیٰ د دوی کارونہ دیرینہ وینی کوہے۔ (لے نبی! تہ) وواہ چہ

عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ

دنبین | د جبرائیل | بیشک چہ ہم ہفہ | نازل کرے (قرآن) | ستا پہ زمہ | یہ حکم د خداے
ہر خوک د جبرائیل دنبین دے (وی دی) بیشک ہفہ د اللہ تعالیٰ پہ حکم سرہ ستا پہ نہ کہ د کتاب نازل کرے د

مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۹۷﴾

چہ تصدیق کوی | دہفہ (کتابونو) | چہ دے نہ وراہی و | او ہدایت | اوزیرے دے | مؤمنانو د پارہ
چہ دہفہ کتابونو کوم چہ دے نہ وراہی و تصدیق کوی | او دایمان والو د پارہ ہدایت اوزیرے دے۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ

خوک چہ وی | دنبین | د اللہ | او دہفہ د فرشتو | او دہفہ د رسولانو | او د جبرائیل | او میکائیل
خوک چہ د اللہ او دہفہ د فرشتو او دہفہ د رسولانو او د جبرائیل او میکائیل دنبین وی

فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿۹۸﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ

پس بیشک اللہ | دنبین دے | د کافرانو۔ | او مونیر نازل کوی دی | ستا طرف تہ | آیتونہ
نو یقیناً اللہ تعالیٰ ہم د داسے کافرانو دنبین دے۔ او (لے پیغمبر!) مونیر پہ تا یاندا شرکند حکونہ نازل

بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿۹۹﴾ أَوَكَلَّمَا عَاهَدُوا

بیکارہ | او تہ کوی انکار دے | مکر | بدکاران۔ | آیا ہر غلے چہ | وکرلہ دوی
کری دی | او د فاسقانو نہ سواہل خوک دے نہ انکار نہ کوی۔ آیا (دارینیا نہ دی چہ) کلہ ہم دوی خہ

عَهْدًا تَبَدَّلَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِلُ أَكْثَرَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۰﴾

خہ وعدہ | نو و غور زولہ ہفہ | یوے دے | لہ دوی نہ | بلکہ | اکثر د دوی نہ | ایمان نہ لری
لوظ نامہ وکرہ نو ہفہ د دوی نہ یوے نیے دے شاتہ و غور زولہ؟ بلکہ اکثر د دوی نہ ایمان نہ راوی۔

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا

اوہر کہ چہ | راغے دوی تہ | بو رسول | د اللہ د طرف نہ | (چہ) تصدیق کوونکہ دہفہ خہ
اوہر کلہ چہ دوی تہ | د اللہ تعالیٰ د طرف نہ | یو پیغمبر راغلو چہ دہفہ کتابونو کوم چہ د وراہی نہ د دوی

مَعَهُمْ تَبَدَّلَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ۖ كَتَبَ اللَّهُ

چہ دوی سرہ | نو و غور زولو | یوے دے | دہفہ خلقونہ | کوونہ چہ وکرے شو و کتاب | د اللہ کتاب
سرہ و تصدیق کوی نو دے اہل کتابو نہ | یو قوی د اللہ کتاب داسے شاتہ و غور زولو

وَرَأَوْا ظُهُورَهُمْ كَالنَّهْمِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۱﴾ وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا

دروستو | د شاگانو خیلونہ | لکہ چہ دوی | نہ پوہیری۔ | او پیروی وکرہ دوی | دہفہ شہرہ بوستلو
لکہ چہ دوی ہداو د سرہ د نہ | پیژندو۔ (و دوی ہفہ لہادو) | پس روان شہول کوم چہ

الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سَلِيمٍ ۖ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٌ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ

شیطانو | یہ بادشاہی کے شیطانوں کو ستلواو سلیمان | لیکن (ہم) شیطانوں کو
بہ تسلیمان | یہ بادشاہی کے شیطانوں کو ستلواو سلیمان | لیکن (ہم) شیطانوں کو

كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ

کفر کرے وہ | بتودلو یہ دوی | خلقوتہ | جادو | اوشہ چہ نازل شوے وہ | یہ دوو قربنتو | بہ بابل کے
(ناپوہ او سادہ) خلقوتہ یہ نے جادو بتودلو | اوپہ ہنے پے روان شول | چہ پہ دوو قربنتو ہاروت اوماروت

هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَنِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ

ہاروت | او ماروت | اودوی بہ نہ بتودلو | ہیٹ یوکس تہ | ترے چہ وئیل بہ دوی | چہ مونبرخو
باند پہ بابل (بنار) کے نازل شوے وواو ہغوی دواہو بہ ترے ہیٹ تہ تعلیم نہ ورکولو چہ اول بہ نے وئیل نہ وئیل

فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ

ازمبنت (دباہ) | پس مہ کافر کیڈی | پس دوی بہ زده کولو | دے دواہ نہ | ہغہ (دہ) چہ جدائی بہ راوستلہ وکلی ہنے
چہ کوہ مونبرخو ازمبنت (لہ راغلی) | پس تاسو کافر کیڈی مہ | (دے ہارچہ) دے خلقو بہ دوی نہ ہنے خبرے زده کوے دے

بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا يَذَنُ

بہ مینجہ | دسری | او دہغہ دینے | اودوی نہ وؤ | ضرر رسوئی | بہ کسرہ | ہیٹ کس تہ | بغیر | حکم
کو مو بہ ذریعہ چہ بہ نے دواوند اوٹے تر صیغہ جدائی راوستلہ | اودوی دے اللہ دے حکم نہ بغیر ہیٹ تہ ہم ضرر نہ شو

اللَّهُ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ

دے اللہ نہ | اودوی بہ زده کولو | ہغہ خہ چہ ضرر بہ رسوئی | او فائدہ بہ نہ رسوئی | او بیشک دوی پوہ وؤ | چہ چا
رسوے او دے خلقو ہغہ خبر زده کرے چہ بہ خیلہ دوی پارہ مفردے اودوی بہ نے ہیٹ فائدہ نہ رسوئی یقیناً دوی تہ معلومہ وہ

اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا

واختوہغہ (جادو) | نشہ دہغہ پارہ | یہ آخرت کے | خہ حصہ | او دیرین دے | ہغہ خیر
چہ کو مو خلقو (جادو) | اختیار کر دے ہغوی دے پارہ بہ یہ آخرت کے ہیٹ حصہ نہ وی | او یقیناً دے دہغہ خیر ربیعی

شَرَايَةٍ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝۱۲ وَلَوْ أَنَّهُمْ

دکوم بہ بدلے کہنے چہ خرخر کر دے | خیل مانو نہ | کاش | | چہ دوی پوہید لے | او کہ چرے دوی | ایمان راوے دے
کفر | دکوم بہ بدلے کہنے چہ دوی خیل مانو نہ خرخر کر دے کاش دوی تہ علم وے | او کہ چرے دوی ایمان راوے دے او مان

وَاتَّقُوا لِمَتُوبَةٍ مِنَ اللَّهِ خَيْرٌ لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝۱۳

او پیرہیز کاٹے کہنے | نو ثواب | لہ طرفہ دے خدا نے نہ | دیر غور وؤ | کاش | | چہ دوی پوہید لے
نے (جادو نہ) | بچہ ساتے وے نو دے خدا نے طرف نہ ثواب دیر غور وؤ | کاش | کہ دوی پوہید لے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا

اے مؤمنانو! | مہ وایٹی | "راعنا" | او وایٹی | انظرنا | او شہ واورٹی
اے مسلمانانو! | تاسو ہیچے "راعنا" لفظ مہ وایٹی او (دے یہ خائے) | انظرنا وایٹی او خبرے تہ نہ غور نبی

وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۳﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

او کافرانہ دپارہ | عذاب دے | درد ناک - نہ غواہی | ہفتہ (خلق) | کوم چہ کافران دی | ذ اہل کتابو نہ
او کافرانو دپارہ درد ناک عذاب مقرر دے - نہ ذ اہل کتابو نہ ہفتہ خلق کوم چہ کفر اختیار کرو دا خبرہ خوبوی اونہ

وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ

اونہ مشرکان | چہ نازل کرے شی | پہ تاسو یانہ | خہ نبہ خبرہ | ستاسو د رب د طرف نہ
مشرکان چہ ستاسو د رب د طرف نہ د پہ تاسو یانہ خہ خیر نازل شی -

وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۱۴﴾

او اللہ | خاص کوی | پہ خپل رحمت سرہ | چالہ چہ غواہی | او اللہ | خاوند د لوئے فضل دے -
او خدا ئے خپل رحمتو نہ خاص ہفتہ چالہ ورکوی چہ چالہ رضاشی | او اللہ د لوئے فضل خاوند دے -

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا

کوم چہ منسوخ کرو مونہ | خہ آیت | یا ہفتہ ہیر کوہ | نومونہ راؤہو | د هفتہ نہ نبہ | یا پہ شان د هفتہ
مونہ چہ کوم حکم (یا شریعت) منسوخ کوہ، یا ئے (ستاد زم نہ) ہیرو نو د د نہ غورہ یا د د نہ شان (بل حکم) را ہیرو

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۵﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ

آیا تہ نہ پوہیرے | چہ اللہ تعالیٰ | پہ ہر چیز قادر دے - | آیاتہ نہ پوہیرے
آیا تاتہ معلومہ تہ دہ | چہ اللہ تعالیٰ پہ ہر چیز یانہ قدرت لری -

أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ

چہ اللہ دپارہ دہ | بادشاہی | د آسمانونو | او د زمک | اونشتہ | تاسو دپارہ | سوا | ذ اللہ نہ
چہ د آسمانونو او د زمک بادشاہت ہم ذ اللہ دپارہ دے - او ذ اللہ تعالیٰ نہ سوا ستاسو نہ شوک

مِنْ وَّرَائِي وَلَا نَصِيرٌ ﴿۱۶﴾ أَمْ تَرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا

شوک دوست | اونہ مددگار | آیا تاسو غواہی | چہ سوال و کھری | د خپل رسول نہ لکہ چہ
دوست کیلک شی اونہ شوک مددگار - (آسمانانو) آیا ستاسو ارادہ دہ چہ تاسو ہم د خپل رسول نہ هفتہ سوالہ

سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ

سوال شوہ و د موسیٰ نہ | لہ دے نہ وړانہ | او شوک چہ | بدل کھری | کفر | پہ ایمان
و کھری ختہ چہ د د نہ وړانہ موسیٰ نہ شوی وو - او چا چہ کفر پہ ایمان بدل کھرو

فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿۱۷﴾ وَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

نو هفتہ گمراہ شو | د نیغ لاسے نہ | غواہی | اکثر خلق | ذ اہل کتابو نہ
نو بیشک چہ هفتہ سمہ لاس و رکہ کھلہ | اکثر اہل کتاب د خپل ذاتی حسد پہ وجہ

لَوِيْرُدُوْنَكُمْ مِّنْ بَعْدِ اِيْمَانِكُمْ كَقَارِاطٍ حَسِدًا مِّنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ

چہ کاش راؤ گھوی تاسو | ستاسو د ایمان راؤی و نہ پس | کفر تہ | د حسد پہ وجہ | کوم چہ د دوی پہ نہ وړانہ
دا غواہی چہ پہ خہ شان تاسو د ایمان راؤی و نہ پس بیا کفر طرف تہ بستنه کھری

دا غواہی چہ پہ خہ شان تاسو د ایمان راؤی و نہ پس بیا کفر طرف تہ بستنه کھری

مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْقُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ

پس له هغه ته | چه واضح شو | په دوی باندې | حق | پس معاف کړئ | او مخ واورئ | تر هغه پورې | راډرئ

اللَّهُ يَأْمُرُ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۰ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

الله | خپل حکم | بیشکه | الله | په هر شیز باندې | قادر دے | او ودرئ | مونږ

وَأَتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ

او ورکوئ | زکوٰۃ | او هغه ته | وړاندې لیرئ | د خپلو ځانونو د پاره | د نیکۍ نه | بیا به مومنی تاسو

عِنْدَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝۱۱ وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ

د الله سره | بیشکه | الله | هغه ته | تاسو کوئ | موری وینی | او دوی وویل | هیڅ کله به داخل نشئ

الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا

جنت ته | سوا د هغه نه چې وی | یهودی یا نصاری | دا د دوی باندې لارښوونه ده | اوایه | راډرئ

بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝۱۲ بَلَىٰ مَن أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ

خپل دلیل | که چیرې یې تاسو | رښتونی ؟ | (نه) بلکې | چاچه ټیټ کړو | خپل مخ | الله ته

وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

او هغه نیکو کوونکې وی | نو د هغه د پاره | امر د هغه ته | د هغه د رب سره | او نه به وی ځه ویره | په هغوی

وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝۱۳ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ

او نه به هغوی | غمژن وی | او وائی | یهود چې | نه دی نصاری (عیسایان) | په څه لاس

وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ

او نصاری وائی چې د یهودو مذهب | هیڅ مذهب نه دے | حال دا چې هغوی دواړه اسمانی

الْكِتَابِ ۖ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ

کتاب | دغه شان | وائی | هغه خلق | چه علم نه لری | په شان د خبر د هغوی | پس الله به فیصله وکړی

کتابونه لری | دغه شان خبره هغه خلق هم کوی کوم | چه نه پوهیږی (یعنی مشرکان) | نو د قیامت به ورځ به

بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۱۳﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ

دَدوی پہ مینے کہنے پہ در دے قیامت پہ کومہ خبرہ کہنے | چہ ہغوی اختلاف کولو | اوٹوک دے زیات ظالم
اللہ تعالیٰ دے دوی دے اختلافاتو پہ حقلہ پہ خیلہ فیصلہ کوی ۔ اود ہغہ چانہ لوئے ظالم بل

مَنْ مَنَعَ مَسِيحَدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكِّرَ فِيهَا اسْمَهُ وَسَعَى

دھغہ نہ | چہ منع کوی | دے اللہ دے جہاتونہ | چہ ذکر کہے شی پہ ہغہ کہنے | دے ہغہ نوم | اوکوشش وکری
ٹوک کیں شی چہ جہاتونہ دے خبرے نہ بندوی چہ پہ ہغہ کہنے دے اللہ نوم داخستہ شی اود ہغہ دے

فِي خُرَابِهِمْ أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ

دھغہ پہ وراٹو کہنے | دے اے خلقو حق نہ کہے | چہ داخل شی ہغہ (جاتونہ) کہنے | مگر ویرید وکی
شاہ و لوکوشش کوی، ہغہ خلقو دے پارہ خوناسب دو چہ دے جہاتونہ پہ دیرہ دیرہ درتوتے (یاد ساتی)

لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

دھغوی دے پارہ | پہ دنیا کہنے | رسوائی دے | اوہم ہغوی دے پارہ | پہ آخرت کہنے | عذاب
ہغوی دے پارہ پہ دنیا کہنے | خواری اورسوائی دے | او پہ آخرت کہنے دیزوئے عذاب مقرر

عَظِيمٌ ﴿۱۱۴﴾ وَ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ

دیزوئے | اوہم دے اللہ | مشرق | او مغرب | پس ہر طرف تہ | چہ منہ کوی | ہم ہغہ خائے کہنے دے
دے۔ | او مشرق دے کہ مغرب قول اچونہ دے اللہ دی نوچہ کوم ابرخ تہ منہ وگرہوئی ہغہ ابرخ تہ

وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۱۵﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

منہ دے اللہ | بیشک اللہ | خاوند و فراخی | اودانا دے | او ہغوی وائی | جو کہے دے اللہ | خوئے
خدائے شتہ، اللہ دے وسعتونہ خاوند دے او بیٹہ پوہہ دے۔ | او یہود او نصاری وائی چہ خدائے پاک خوئے لری

سُبْحَنَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ

ہغہ خوپاک دے | بلکہ | دھغہ دی | کوم چہ | پہ آسمانونہ | او زمکہ کہنے دی | قول | دھغہ
(حال دا چہ) ہغہ (دے خبرونہ) پاک دے بلکہ غہ چہ پہ آسمانونہ او زمکہ کہنے دی ہم دھغہ دی | قول دھغہ

قَتِيلُونَ ﴿۱۱۶﴾ يَدْرِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا

دے مانبر داری | پیدا کوونکے | دے آسمانونہ | او زمکہ دے | ادھر کہہ چہ ہغہ ارادہ وکری | دیوکار
حکم منونکے دی، اللہ دے آسمانونہ او دے زمکہ پیدا کوونکے دے | اوہغہ چہ دیوکار فیصلہ وکری

فَأَتَا بِقَوْلٍ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۱۱۷﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

نو بیشک چہ وائی | ہغہ تہ | چہ شہ | نو ہغہ شی | ادوائی | ہغہ (خلق) | کوم چہ نہ پوہیڈی
لوائی چہ شہ | نو ہغہ کار (خوئے) وشی | ادوائی پوہہ خلق وائی چہ اللہ تعالیٰ مونبر سرہ پہ

لَوْلَا يَكْلَمُنَا اللَّهُ أَوْ تَارَتِينَا أَيْهٌ كَذَلِكَ قَالَ

وے خبرے نہ کوی مونبر سرہ اللہ | یا وے نہ راخی مونبر تہ | (خوئے) نغینہ | دے شان | وئی وے
خیلہ وے خبرے نہ کوی یا وے مونبر تہ (ستارہ صداقت) نغینہ نہ راخی وے؟ دے غے دے ہغوی نہ وراستی

الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مَثَلُ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ

هغه خلقو | چه ددوی نه وپارتی وو | پر شان ددوی د وئیلو | یو شان دی | د هغوی زېږونه | بیشکه خلقوهم ددوی په شان خبره کړې ده | ددوی او د هغوی زېږونه (په کفر کېږي) پورې تګ شوی دی. مونږ

بَيِّنَاتٍ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۱۱۸ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ

بیان کړی د محو نبره | نځینه | د پاره د هغه قوم | چه یقین کوی | بیشکه مونږ را لیدلې نه | په رښتیني دین سره یقین لرو مونږ ته نځینه نښان په ښه شان نڅرګند کړی دی. (دے نبی!) بیشکه مونږ ته په رښتیني دین سره

بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۱۱۹ عَنِ اَصْحَابِ الْحَجِيمِ ۱۲۰

د خبرې ورکوونکې | او د ښورونکې | او تپوس په نه شي کولې تانه | د دوزخیانو په حقله زږې وړکوونکې او ویرې وړکوونکې جوړ کړې لیدلې یې او تانه به د دوزخیانو په حقله هېڅ تپوس پوښتنه نه شي کیدې.

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ

او هېڅ کله به راضي نه شي له تانه | یهودیان | او نه | نصاری | تردې چه | ته پیروی ونه کړې او یهود او نصاری تانه هېڅ کله نه رضا کیدي ترڅو چه ته ددوی په مذهب

مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنْ هَدَى اللهُ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ اَتَّبَعْتَ

د هغوی دین | دوايه | بیشکه چه هدایت | هم دالله | اصل هدایت ده | او که چرې پیروی وکړه تا روان نه شي، ته ورته دوايه چه الله ماته کومه لار ښودلې ده هم هغه مېمه لار ده | او که د دے کامل علم

اَهُوَ اَعْلَمُ بِمَا لَدَى جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۱۲۱

د هغوی ارزښت کانو | پس د هغه نه | چه راغلې تاته | علم | نو ته به وی تا د پاره نه پس هم ته ددوی په خواهشاتو پسې روان شوې، نو د خداي نه د بېچ ساتلو د

مِنْ اِلٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۱۲۲ الَّذِيْنَ اَتَيْنَهُمُ الْكِتٰبَ يَتْلُوْنَهٗ

الله سره | څوک دوست | او نه څوک مددگار (هغه خلق چاته چه) ورکوو مونږ | کتاب | چه هغوی د تلاوت کوي پاره به هېڅوک ستادوست یا مددگار پید (نه شي) چاته چه مونږ کتاب (تورن) ورکړې ده، هغوی دادا دے

حَقَّ تِلَاوَتِهِمْ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهِ ۱۲۳ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ

په حق | تلاوت د کسره | هم هغه خلق | ایمان راوړي | په هغه باند | او څوک چه | د هغه نه انکار کوي | لوی لکه څنګه چه د دے دوستو حق ده. هغوی پر دے کتاب (قران) هم ایمان راوړي او څوک چه د دے نه انکار کوي

فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ۱۲۴ يٰۤاِبْنِيْ اِسْرٰءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْ

پس هغه خلق دی | زیان کاران | اے بنی اسرائیلو! | یاد کړئ | زما نښتونه | هغه چه هغوی یوازې خپل تاوان کوي. اے د یعقوب (عليه السلام) اولاده! | زما هغه نښتونه را یاد کړئ کوم چه ما

اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاِنِّيْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ۱۲۵ وَاتَّقُوا

کړی دوما | به تاسو باند | اودا چه فضیلت درکړې ووما تاسو | په جهانو باند | او ویریدئ | په تاسو کړی وو ، اودا چه ما تاسوله | په قول جهان والو باند فضیلت درکړو | او د هغوی د

يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ

دھنہ ورنہ | چہ پہ کار بہ رائے شی | یو کس دے دل کس | پہ ہیٹ خیر کئے | او قبول پہ نہ شی | دھنہ نہ | خہ بدل
نہ و دیر بیری | چہ یو بندہ پہ دے دل بندہ ہیٹ پہ کار نہ رائے | او نہ پہ دھنہ نہ خہ بدلہ قبولے شی

وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةُ ۖ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿۱۳۷﴾ وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

او نفع بہ ورنہ کری ہنہ | سفارش | اونہ پہ دھنوی مدد و کرے شی | او ہر کد پہ و آزمائیلو | ابراہیم
او نہ پہ ہنہ سفارش فائدہ رسوے شی اونہ پہ دھنوی ہیٹ قسم امدا کیے شی | او یاد کرے | ہر کد پہ دایراہیم

رَبِّهِ بِكَلِمَاتٍ فَاتَمَمْنَ ۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ

رب خیل | پہ خو خبر و سرہ | پس پورہ کرے دہ ہنہ | نو فرمائیل | بیشک زہ | پہ جوہ کرم تا | دے قوہ خلقو
خدائے پہ بو خو خبر و کئے دھنہ از مہیت و کد و نو ہنہ قول حکم پورہ کرے | و اللہ و فرمائیل پہ زہ تا دے قوہ خلقو اصام

إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿۱۳۸﴾

پیشوا | دے وئیل | او زما د اولاد نہ (ہم) | و فرمائیل | نہ پہ رسی | زما وعدہ | ظالماتہ نہ
جوہ و نئے یم | ابراہیم | و وئیل او زما اولاد ہم ؟ (اللہ) و فرمائیل (بہدہ نو) ظالمان زما پہ عہد کئے داخل نہ دی

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا ۖ وَاتَّخِذُوا

او ہر کد پہ جوہ کر لہ مونہ | کعبہ | حائے عبادت | دے خلقو پیرہ | او (د) امن (حائے) | چہ جوہ کرہ
او (یاد کرے) | ہر کد پہ مونہ خانہ کعبہ خلقو پیرہ عبادت مرکز او د امن حائے جوہ کرے او (حکم موہ کرے) | چہ

مِّنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ

مقام د ابراہیم | د مونہ حائے | او مونہ حکم و کرے | ابراہیم تہ | او اسماعیل | تہ
مقام ابراہیم د مونہ حائے جوہ کرے او مونہ ابراہیم او اسماعیل | تہ عہد و اخستو چہ تاسو زما کرے د

أَنْ طَهَّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿۱۳۹﴾

چہ تاسو پاک ساتی | زما کوں | د پیرہ د طواف کوونکو | او د اعتکاف کوونکو | او د رکوع او سجدہ کوونکو
طواف کوونکو | او اعتکاف کوونکو | او رکوع او سجدہ کوونکو د پیرہ پاک او صفا ساتی

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ

او ہر کد پہ وئیل | ابراہیم | اے زما ربہ | جوہ کرے | دایسار | امن والا | او روزی د کرے
ہر کد پہ ابراہیم و وئیل اے زما ربہ | دایسار د امن حائے و کرخوہ او پہ دے کئے د اوسید و نکو

أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

دے اوسید و نکو | د مہوونہ | شوک چہ | ایمان راوی | دھنوی نہ | پہ اللہ | او پہ ورخ
نہ کوم چہ پہ اللہ او پہ ورخ د آخرت ایمان راوی ہنوی تہ د خوراک د پیرہ مہوے

الْآخِرِ ۖ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ

د آخرت | دے فرمائیل | او کوم چہ انکار و کری | نو فائدہ بہ و کریم ہنہ تہ | برہ | بیباہ | د شہم ہنہ پہ ذلت
د کرے | (اللہ) و فرمائیل او شوک چہ کافر شی ہنہ لہ بہ ہم خہ مودہ فائدہ و کریم | بیباہ ہنہ د جہت

إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيُنْزِلُ الْمُصِیْرُ ۝ وَادْخُلْهُمْ إِبْرَاهِمُ الْقَوَاعِدَ

دورخ عذاب تہ | اوہنے بد | خائے دے | اوہر کلہ چہ اوچتوں | ابراہیم | بنیادونہ
عذاب تہ ورسوم | اوہنے استونکے | یرخراب خائے دے - او یاد کورہ ہر کلہ چہ ابراہیم او اسماعیل علیہم

مِنَ الْبَيْتِ وَاسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِیْعُ

دے کچے | او اسماعیل | اے زمونڈر | قبول کورہ | لہ مونڈنہ | بیشک ہم تہ یے | لوئے او ریدنے
د بیت اللہ د دیوالو بنیادونہ وچنوں | (او دے غوبتہ چہ) لہ زمونڈر | خمونہ خدمت قبول کورہ بیشک ستہ

الْعَلِیْمُ ۝ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَیْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِنَا

دانہ - | اے زمونڈر ربہ | اگر کورہ مونڈ | فرمانبردار | ستا | او زمونڈر اولاد نہ (ہم)
او ریدنے او پوہہ یے - زمونڈر ربہ | مونڈر دارہ خیل تابعدار او فرمانبردار و کورہ | او زمونڈر پہ اولاد کچے ہم یونوں

أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَیْنَا إِنَّكَ أَنْتَ

یوہ دلہ | فرمانبردارہ | ستا | او ونبایہ مونڈنہ | زمونڈر حج طریقے | او توبہ قبولہ کورہ زمونڈر | بیشک ہم تہ یے
خیل فرمانبردار کورہ | او مونڈنہ تہ زمونڈر عبادت طریقے ونبایہ | او زمونڈر توبہ قبولہ کورہ | بیشک نہ توبہ

التَّوَابُ الرَّحِیْمُ ۝ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِیْهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ یَتْلُو

توبہ قبولونکے | مہریان | اے زمونڈر ربہ | راؤ لیجیہ | پہ دوی کچے | یورسول | لہ دوی نہ | چہ تلالون کوی
قبولونکے اور ہم کوونکے یے - اے زمونڈر ربہ | پہ دوی کچے | لہ دوی نہ | یورسول راؤ لیجیہ چہ دوی تہ ستا

عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَیُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَالحِکْمَةَ وَیُزَکِّیْهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ

دوی تہ | ستا یونوں | او رڈہ کوی دوی | کتاب | اودانائی | او پاک کوی دوی | بیشک ہم تہ یے
حکمونہ او دوی | او د کتاب (قرآن مجید) | او د ہونیبارتیا تعلیم و رکوی او د کناہونوں پکوی | بیشک تہ غالب

الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ۝ وَمَنْ یَّرْغَبْ عَنْ مِّلَّةِ إِبْرَاهِمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ

غالب | د حکمت خاوند | او شوک | چہ مخ وادی | ملت د ابراہیم نہ | سوا د ہنے | چہ احمق کوی خیل نہ
او حکمت خاوند یے - او د ملت ابراہیمی نہ شوک مخ او لے شی | سوا د ہنے چہ خیل خانے کم عقل

وَلَقَدْ اصْطَفٰیْنِہُ فِی الدُّنْیَا ۚ وَانَّہُ فِی الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِیْنَ ۝

او بیشک | مونڈ غورہ کورہ ہنے | پہ دنیائے | او بیشک ہنے | پہ آخرت کچے (ہم) | پہ لہ صالحانوں نہ وی -
کورہ وی او مونڈر (ابراہیم) پہ دنیائے (ہم) غورہ کورہ و او پہ آخرت کچے بہ ہم دنیکانو د قوی نہ شمشیر وی -

اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّہٗ أَسْلِمْ ۖ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِیْنَ ۝

ہر کلہ چہ وویل | ہنے نہ | د ہنے رب | فرمانبردارشہ | نوئے وویل | زہ فرمانبرداریم | د جہان د پورہ دکار
یاد کورہ کلہ چہ (ابراہیم) تہ | د ہنے رب وویل چہ (زما حکم تہ) غارہ کیردہ ہنے وویل چہ ماد قول جہا ربہ غارہ ایجہ دہ -

وَوَصَّی بِہَا إِبْرَاهِمَ بَنِیْہُ وَیَعْقُوبَ ۖ یٰبَنَیَّ إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰی

او وصیت و کورہ | ابراہیم | خیلو خاوند | او یعقوب ہم | (پہ) لہ زما خاوند | بیشک اللہ | غورہ کورہ
او بیاد د خبرک وصیت ابراہیم او (د ہنے نوسی) یعقوب خیل اولاد نہ ہم کورہ و چہ اے خاوند | بیشک اللہ تاسو د پارہ

لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۲﴾

تاسو ڌياره | د دين | پس تاسو مړي | مگر (په هغه حال ۾) تاسو | مسلمانان يئ -
دين (د اسلام) غوره ڪړي ڪم | پس تاسو تر مړي پورے مسلمانان و سيڙي -

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ

آيا وي تاسو حاضر | ڪله ۾ حاضر شو | يعقوب ته | مرگي - | ڪله ۾ ووييل هغه | خپلو ڄامو ته
بيا آيا تاسو هغه وخت موجود وي ڪله ۾ ڏ يعقوب | اخري وخت راڻي (او) ڪله ۾ هغه ڏ خپلو ڄامو ته

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ

چه ڏ ڇا عبادت به ڪوي؟ | زما نه پس | هغوي ووييل | مون به عبادت ڪوڍ | ڏ معبود ستا
تيوس و ڪيو ڇه زمانه پس به تاسو ڏ ڇا عبادت ڪوي؟ هغوي ووييل ڇه مون به هم ڏ هغه يو خدا ۽ عبادت ڪوڍ

وَالِلَّهِ آبَائِكُمْ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا ۖ

او ڏ معبود ڏ پلاري ڪه ستا | (ڇه) ابراهيم | او اسماعيل | او اسحاق (ڏو) | ڇه معبود ڏ | يو -
ڏ ڪوم عبادت ڇه تا او ستا بزرگانو | ابراهيم او اسماعيل او اسحاق (عليهم السلام) ڪولو -

وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۳﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا

او مون به | هم ڏ هغه | فرمان برداريو | دايو ڇله وه | ڇه تيره شوي ڏه | هغوي ڌيار ڏي | ڪوم ڇه
او مون به هم ڏ هغه الله فرمان برداريو - دايو اُمت ڏو ڇه تير شو ڏ هغوي علمونه به

كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا ۖ كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۴﴾

و ڪول هغوي | او تاسو ڌيار ڏي | ڪوم ڇه تاسو و ڪول | اوله تاسو نه به تيوس شي ڪول ڏ هغه ڏه | ڇه ڪول به هغوي -
ڏ هغوي به ڪار راني او ستاسو علمونه به ستاسو به ڪار راني او تاسو نه به ڏ هغوي ڏ عملونه ڇه حقله تيوس نه ڪيري -

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ

او هغوي وائي | ڇه شي تاسو | يهود يا نصاري | (ڇه) تاسو لاس بيا مومي | ڏوايه (ڏا) يڪه | (مون به خوبيه) ڇه ملت ابراهيم (ڀي)
او هغوي وائي ڇه يهوديان يا نصاري شي ڇه سمه لاس بيا مومي - ته ووايه ڇه ملت ابراهيم (ڀي) پيروئي ڪنه هدايت

حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۵﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا

ڇه ڏيو خدا ۽ مون ڪه ڏو | او نه ڏو | له مشرڪانو ته | وائي تاسو | ايمان راو ڏه مون به الله او ڀه هغه
ڏه | ڇه ڏيو الله بند ڏو | او (ستاسو به شان) مشرڪ نه ڏو - ووايه ڇه مون به الله باني ايمان لرو او ڀه هغه ڪتا -

أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

ڇه نازل شول | ڀه مون به | او ڏه | ڇه نازل شول | ابراهيم | او اسماعيل | او اسحاق | او يعقوب -
ڇه مون به ترالي ڀه شو ڏه او ڀه هغه (ڪتابون) هم ڇه حضرت ابراهيم | اسحاق او يعقوب عليهم السلام ته او ڏو ڏي

وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ ۖ

او ڏه هغه | اوله باني | او ڏه ڇه و ڪه شو ڏو | موسي او عيسي ته | او ڏه ڇه و ڪه شو ڏو | نور و بيا ڏو | هغوي رب ڏ طرفه
اولاد ته رالي ڀه شو ڏي او ڀه هغه ڪتابون باني ڪوم ڇه موسي | عيسي | او ڏو پيغبرانو عليهم السلام ته ڏخيل ڏ طرفه و ڪه ڪشي و

لَا تُفْرِقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۷﴾ فَإِنْ أَمَّنُوا

مونڙ فرق نه ڪوڏا په مينه ڏهيا ڪي | له هغوي ڪي | اومونڙ خو | هم ڏهغه | فرمانبردار يو | پس ڪه چڪا ايمان راوي هئي
مونڙ په دوي ڪي ڏچا په مينه ڪي هين فرق نه ڪوڏا اومونڙ خو هم ڏهغه فرمانبردار يو - پس ڪه چڪي داخل هئي

بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ

بميشل چا تاسو ايمان راوي ڏي | په دے (ڪتاب) | اوهغوي هم لاس بيا مونڏا | او ڪه چڪا هغوي مخ وارو لو | پس بيشڪ هغوي
شڪه چا تاسو ايمان راوي ڏي | په دے (ڪتاب) | اوهغوي هم لاس بيا مونڏا | او ڪه چڪا هغوي مخ وارو لو | پس بيشڪ هغوي
ايمان راوي شڪه چا تاسو مخلوق په ڪتاب ايمان راوي ڏي نو يقينا هغوي هدايت بيا مونڏا | او ڪه هغوي شاڪه نو بيا دا هغوي

فِي شِقَاقٍ ۚ فَيُكْفِيكُمْ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۳۸﴾

په مخالفت ڪي دي | پس ڪافي ڏي تا ڏي پاره الله ڏهغوي په مقابل ڪي | اوهغه ڪي | آڏو ڏي دي ڪي | ڏي ريشه پوهه -
په محايه ضد دے | ايسه پيڙه ڏوي ڏشر نه ڏچ سانو ڏپاره تاله الله ڪافي ڏي اوهغه آڏو ڏي دي ڪي او پوهه دے -

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۚ وَنَحْنُ لَهُ عِبْدُونَ ﴿۱۳۹﴾

ڏالله رنگ ! | او خوک | غور دے | ڏالله نه | په رنگ و رکولو ڪي | اومونڙ خو ڏهغه | عبادت ڪوڏا -
مونڙ ڏالله رنگ قبول ڪي ڏي او ڏالله ڏرنگ نه نمي ڏچا رنگ غور ڪي ڏي شي اومونڙ خويوازي ڏالله عبادت ڪوڏي يو -

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلِنَا أَعْمَالُنَا

ڏوايه | ايا تاسو چڪو ڪوئي مونڙ سر | ڏالله په نسبت | اوهغه زمونڙ ڏي | اورب ستاسو | اومونڙ ڏپاره | زمونڙ عملونه دي
ڏوايه چا ايا تاسو مونڙ سر ڏالله په باره ڪي چڪي ڪوئي حال دا ڏچه هم هغه زمونڙ ڏي او ستاسو (هم) مونڙ ڏپاره زمونڙ عملونه

وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۴۰﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ

اوتاسو پاره | ستاسو عملونه | اومونڙ | هم ڏهغه | په اخلاص سر عبادت ڪوڏا | يا تاسو وايئي | چه بيشڪ ابراهيم
ڏي اوتاسو پاره ستاسو عملونه اومونڙ هم ڏهغه مخلص (بندگان) يو - ايا تاسو دا وايئي | چه ابراهيم ،

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ ۚ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى ۚ قُلْ

او اسماعيل | او اسحاق | او يعقوب (عليهم السلام) او ڏهغه اولاد وڏا | يهوديان يا عيسايان | ڏوايه
اسماعيل ، اسحاق ، يعقوب عليهم السلام او ڏهغه اولاد | يهوديان يا عيسايان وو | ورته ڏوايه

ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ

ايا تاسو | زيات پوهي | يا الله | او خوک زيات ظالم ڏي | ڏهغه نه | چه پنه ڪري | ڪواهي | چه هغه سره دي
چه تاسو پنه خبريئي او ڪه الله - او ڏهغه چانه لڙي ظالم به خوک وي ؟ چه ڏخداي شهادت ورسره پروت وي اوهغه

مِنَ اللَّهِ ۚ وَمَا لِلَّهِ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۱﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا

ڏالله ڏطرفه | اونه دے الله | بے خبره | ڏهغه نه چه تاسو ڪوي | هغه پوتو ڏي وو | چه تير شو | ڏهغوي پاره
اوهغه ستاسو ڪارونو نه ناخبره نه دے هغه پوتو ڏي وو | چه تير شو ڏهغوي علونه په

مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۲﴾

ڏهغوي علونه | اوتاسو ڏپاره دي | ستاسو عملونه | او پوئشته به نه ڪيري له تاسو | ڏهغه نه چه | هغوي به ڪول -
ڏهغوي به ڪاري راڻي او ستاسو عملونه ستاسو ڪاري راڻي او تاسو نه به ڏهغوي ڏعلونه په حقله هين تيوس نه ڪيري

۱۶
ع
۱۲